ANUL I No. 48 — 6 Pagini 10 Pf. — Joi 9 Iulie 1942

TRANSNISTRIA

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET TIRASPOL

GAZETA REDEŞTEPTARII NAŢIONALE A ROMANILOR DINTRE NISTRU ŞI BUG

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA BUCUREŞTI Strada Sărindar 5-7-9

Evanghelia Mântuitorului este faptă. Ea nu a fost scrisă ca să fie, ci pentru că a fost trăită. Viaţa lui Christos-Dumnezeu a fost supusă trudei legilor omeneşti, a acceptat pecetea pedepsei divine şi a luptat pentru răscumpărarea noastră. Aşa că din ea şi numai prin ea să tâlmăciţi viaţa credincioşilor.

Mareşal ION ANTONESCU
Conducătorul Statului Român

CE AVEM DE FĂCUT IN TRANSNISTRIA

La Tiraspol, în capitala Transnistriei româneşti, sub auspiciile „Institutului ştiinţific român transnistrian", d. profesor Simion Mehedinţi a rostit o cuvântare despre „Dreptatea noastră". Înainte de a discuta problemele ridicate de profesorul Simion Mehedinţi, este interesant de subliniat importanţa pe care găsim că o are acest institut ştiinţific. Obiectivul cel mai important pe care îl are de atins acest institut este, desigur, cercetarea trecutului acestei provincii, în ceiace priveşte viaţa moldovenilor, dar şi temeinica cunoaştere a tot ceiace constitue opera de cultura şi de civilizaţie românească în această provincie atât de greu încercată dealungul veacurilor de jugul asupritor al dominaţiei desnaţionalizatoare a ruşilor. A trebuit să fie o populaţie românească pentru a putea suporta toată metodica acţiune, pe care treptat, treptat, au deslănţuit-o ruşii pentru a transforma pe moldovenii noştri într'o populaţie cu sentimente şi conştiinţă rusă, fără ca influenţa lor să fi lăsat urme prea adânci. Şi aceasta este adevărat numai datorită faptului că moldovenii noştri au fost aceia care au condus administraţia provinciei constituind, în acelaş timp, factorul de cultură şi de civilizaţie. Este un adevăr bine cunoscut acela că tot ceea ce este operă de civilizaţie urbană sau de cultură în Transnistria se datoreşte în cea mai mare parte elementului nostru moldovenesc. Iată dar pentru care motive crearea acestui institut ştiinţific transnistrian împlineşte o mare operă naţională întrucât el va aduna justificările de natură ştiinţifică şi istorică prin care, la momentul oportun, vom fi în măsură să demonstrăm dreptatea noastră în ceiace priveşte încadrarea acestei provincii în frontierele României. Şi cu aceasta am ajuns tocmai la problema pe care a discutat-o, în conferinţa amintită, profesorul Simion Mehedinţi. Dreptatea, pentru profesorul Simion Mehedinţi *„este să pui judecata ta cinstită, mai presus de omenie, iar interesul tău să fie în acord cu interesul neamului întreg"*. Însă dreptatea noastră, ca şi a tuturor neamurilor ce trăesc în vecinătatea ruşilor, a fost mereu călcată în picioare de aceşti năvălitori şi cuceritori pe care nu-i mai satură dominaţia pământului altor popoare. „Câte nedreptăţi nu am suferit noi depe urma acestui popor, ne spune profesorul Simion Mehedinţi, deşi le-am dat oameni de o înaltă cultură europeană ca Petru Movilă, Nicolae Milescu, Dimitrie Cantemir şi pe fiul său Antioh, nume ilustru în literatura rusă. Laş din fire poporul rus a uitat de sângele soldatului român care a curs la Plevna şi drept recunoştinţă ne-a rupt de trei ori Basarabia, de două ori Moldova şi ca o crudă ironie, în 1940 şi Bucovina".

Iată adevărul istoric. Noi, depe urma ruşilor, la cultura şi civilizaţia cărora am contribuit în însemnată măsură am avut de suferit numai nedreptăţi şi împilări, pământul Moldovei lui Ştefan cel Mare fiind în nenumărate rânduri călcat şi rupt de ei iar moldovenii noştri suferind [illegible] şi deportări în Siberia. Şi în această privinţă, cele mai haine încercări au trăit transnistrienii care, prin aşezarea geografică a pământului lor, au fost dealungul tuturor veacurilor primii români care au avut de rezistat împotriva năvălirilor şi a asupririlor ruşilor.

In Transnistria, în momentul de faţă, trebue să se împlinească două mari opere naţionale: să fie deşteptată conştiinţa românească a moldovenilor noştri, atât de autentic reprezentată prin vorba şi fapta acelui bătrân luptător Toma Jalbă care totdeauna a apărat drepturile româneşti şi să fie scos la iveală, pe bază de cercetări ştiinţifice, tot trecutul de viaţă şi de muncă românească pe care moldovenii noştri l-au scris cu fapta şi cu viaţa lor în aceste părţi răsăritene ale ţării noastre. In Transnistria suntem chemaţi să afirmăm drepturile de viaţă ale românilor de acolo şi să afirmăm drepturile lor de a trăi în cadrele statului român. Pentrucă mai bine să se mute albia Nistrului dincolo de Transnistria decât acest pământ să mai fie despărţit de Moldova, adică de România pe care o zideşte acum soldatul Regelui Mihai şi al Mareşalului Antonescu.

Transnistria desparte neamul românesc de lumea răsăritului.

PUTEREA CREDINŢEI

Avem o scară care ne urcă la cer şi care ne tămădue rănile sufletului. Avem un acoperământ sub care ne măcinăm zilele. Avem un luceafăr după care ne călăuzim paşii vieţii. Avem o nădej de mântuitoare.

Este credinţa în Dumnezeu, în atotputernici a şi bunătatea lui nemăsurată. Este flacăra care ne-a cimentat vrerile şi a dus neamul la limanul cel mult aşteptat. Este aghiasma care ne-a ferit de orice primejdie lăturalnică, de orice duh rău şi satanic.

Noi, transnistrienii, care am fost rupţi dela sânul Patriei vreme îndelungată şi care am cunoscut din plin mizeria şi torturile „raiului" comunist, care am băut până la fund paharul cu venin, ne dăm seama perfect de bine unde am fi ajuns, dacă ne-am fi pierdut credinţa strămoşească; dacă neam fi plecat la fiecare lovitură a soartei.

Bolşevicii aceasta au căutat în ura lor asiatică: să scoată din noi legea păstrată din moşi strămoşi; să stârpească rădăcinile pe care le aveam înfipte în pământul stropit cu sângele voevozilor noştri şi în credinţa noastră statornică; să ne facă să privim cu răutate icoanele şi să dispreţuim biserica lui Cristos, care este pavăza întregei creştinităţi.

Roadele, pe care tovarăşii lui Stalin au trebuit să le tragă, au fost triste. Poate din cale afară de triste pentru ei. Fiindcă ţărănimea transnistriană a rămas aceeaşi; fiindcă n'a putut suferi batjocura şi s'a agăţat de credinţă ca de o plută salvatoare; fiindcă au înţeles cu toţii scopul viclean al bolşevismului.

Greutăţile au fost, de bună seamă, mari. Ruşii nu s'au lăsat cu una, cu două. Îşi închipuiau, în mintea lor mărginită, că prin închisori şi condamnări la moarte vor fi în stare să ne sdruncine sufletul şi să ne schimbe albia simţămintelor noastre alese. S'au înşelat, însă, amarnic. S'au înşelat — căci nu ne-am temut nici de zidurile temniţelor lor, nici de mitralierele pe care adesea le întrebuinţau. Nimic nu ne-a întunecat credinţa. Dimpotrivă. Ne-a întărit-o.

De multe ori, din pricina greutăţilor care ne copleşeau, cădeam, fără voia noastră, în smârcul desnădejdei. Părea, în clipele acelea dureroase, că nu mai este niciun drum care să ne ducă la lumină şi seninătate; că nu se mai arată nicio stea care să ne descreţească frunţile. Dar repede ne recăpătam echilibrul lăuntric şi deveneam de o dârzenie şi mai mare. Fiindcă ceream ajutorul credinţei şi credinţa cea bună ne usca toate lacrimile şi ne lumina toate ungherele sufletului.

Zi şi noapte, aproape un sfert de veac, ne-am rugat fără încetare la icoanele ascunse cu grijă de ochii duşmănoşi ai iudeo-comuniştilor. Ne-am rugat din toată inima noastră curată să scăpăm de jugul străin şi să putem trăi şi noi liberi, într'o ţară liberă şi bogată, cum puţine ţări sunt în lume.

Dumnezeu, care obişnueşte la dreapta Sa pe toţi cei care au crezut şi cred în dreptatea istoriei, nu ne-a dat pierzării, ci ne-a pregătit un viitor de aur.

Şcoala Neamului în tinda Bisericii s'a plămădit. Tiparniţele mărturisitoare ale gândului românesc în altare s'au făurit şi sufletul românesc luptător pentru libertate, în şcoala dela Sf. Sava, în Mânăstirile Voevozilor munteni şi moldoveni şi în vajnica Biserică a Ardealului nostru s'au zidit.

Această mândrie a trecutului Bisericii noastre ne porunceşte azi să unim Biserica la lupta noastră naţională.

Prof. MIHAI A. ANTONESCU
Vice-Preşedinte al Consiliului de Miniştri

ŞTEFAN CEL MARE...

„ATLET AL CREŞTINĂTĂŢII"

S'au împliniţ 438 de ani dela moartea lui Ştefan cel Mare, voevod şi domn al Moldovei. Această zi capătă o semnificaţie deosebită mai ales în acest moment în care suntem prinşi în cea mai încordată luptă împotriva unui duşman care nu se va potoli decât dupăce va fi complectamente distrus. Şi azi, ca şi pe vremea lui Ştefan cel Mare, poporul român luptă pentru aceiaşi idee: apărarea creştinătăţii grav ameninţată, atunci, de păgâni, azi, de bolşevici.

„Ţara noastră, care este poarta creştinătăţii... Dacă această poartă care este ţara noastră, va fi pierdută, atunci toată creştinătatea va fi în mare primejdie", — scria Ştefan cel Mare, în nota circulară adresată prinţilor creştini din occident, la 23 Ianuarie 1473, pentru a-i încunoştiinţa de primejdia unei noui invazii păgâne de care era ameninţată ţara Moldovei.

Aceste rânduri definesc cum nu se poate mai bine nu numai personalitatea politică a lui Ştefan cel Mare, dar chiar şi sensul luptelor pe care le-a purtat şi pentru a căror glorificare, după fiecare izbândă, înălţa lui Dumnezeu un altar de recunoştinţă şi de smerenie. Cele 47 de mânăstiri şi de biserici, care însemnă tot atâtea biruinţe, stau şi azi mărturie nu numai a spiritului jertfelnic de luptător al neamului nostru dar şi de apărător al ideii creştine pentru apărarea căreia lupta moldovenilor s'a confundat cu lupta pentru creştinătate.

Iscusit şi neînfricat comandant de oaste, om politic şi diplomat, organizator şi întregitor al Moldovei, susţinător al culturei, „atlet al creştinătăţii" — Ştefan cel Mare a fost una din figurile cele mai reprezentative ale geniului militar şi politic al românilor înălţând Moldova pe culmi de glorie nemaicunoscută până la el şi nici dela el încoace. Moldova lui Ştefan cel Mare se întindea dela Nistru până'n munţii Carpaţi, dela Ceremuş la Cetatea Albă, şi dela Hotin la Milcov. A luat prin lupte Chilia, care în vremea lui era cel mai important port la Dunăre, a îndreptat frontiera pe Milcov, a întărit linia de apărare a Nistrului, împotriva invaziei tătarilor iar la nord şi-a aşezat pârcălabii apărătorii în străvechiul ţinut al Pocuţiei. In Transilvania a stăpânit Cetatea Ciceiului, în părţile Dejului şi Cetatea de Baltă pe Târnava Mică. A fost cel mai respectat domn nu numai de ceilalţi voevozi români dar chiar şi străini care ştiau că au în Ştefan cel Mare al Moldovei un apărător şi un mare conducător de oaste.

Figura lui Ştefan cel Mare este mai prezentă ca oricând în conştiinţa noastră românească pentrucă jumătatea de veac cât a condus Moldova a ştiut să ducă o politică militară şi diplomatică perfect conformă cu interesele permanente ale ţării şi moldovenilor lui şi pentrucă lupta lui de atunci este în fond, într'o altă formă, lupta noastră de acum. Această puternică şi intimă legătură ce există între ţelurile luptătoare ale lui Ştefan cel Mare şi ale României de azi dovedeşte comunitatea de destin românesc. Iar în acest destin de luptă şi de jertfă stă ascunsă însăşi misiunea neamului nostru. Pentrucă, lupta de totdeauna a neamului românesc a fost, şi va fi tot aşa şi în viitor, de a-şi apăra fiinţa împotriva năvălitorilor şi de a apăra civilizaţia Europei în aceste părţi răsăritene ale ei, unde suntem cei mai înaintaţi păzitori ai bătrânului continent.

Prin lupta noastră împotriva bolşevismului nu facem altceva decât să împlinim cuvântul testamentar al lui Ştefan cel Mare de a apăra şi de a păstra Moldova aşa cum am moştenit-o de la el. Cel mai mare voevod al Moldovei este prezent printre noi prin fapta de arme a soldaţilor Regelui şi ai Mareşalului Antonescu.

TRANSNISTRIA
GAND ŞI SLOVA ROMANEASCA

Despre împlinirea datoriei

Luca, cap. 12, vers. 36-48

Zis-a Domnul Nostru Iisus Christos:

„Fiţi asemenea acelor oameni care aşteaptă pe domnul lor, când se va întoarce de la nunta, ca, venind şi bătând, îndată să-i deschidă. Fericiţi acei servitori, pe care, la venirea lui, stăpânul îi va afla veghind. Adevăr grăiesc vouă, că se va încinge şi-i va pune la masă şi venind lângă ei îi va sluji. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, fericiţi sunt acei servitori de-i va găsi aşa.

Aceea cunoaşteţi prea bine că, de ar şti stăpânul casei la ce oră vine hoţul, ar veghia şi n'ar lăsa să i se spargă casa. Deci fiţi şi voi gata, că în ceasul în care nu gândiţi, Fiul omului vine"...

„Cine este iconomul credincios şi înţelept, pe care stăpânul îl va pune peste slugărimea sa, ca să le dea tainul cuvenit? Ferice este robul acela pe care stăpânul, la venirea lui, îl va găsi făcând aşa! Adevărat vă spun că-l va pune iconom peste toată avuţia sa.

Dacă însă acel rob va zice întru sine: Stăpânul meu zăboveşte să vină şi va începe să bată pe robi şi pe roabe, să mănânce, să bea şi să se îmbete, veni-va domnul acelui rob în ziua când el nu se aşteaptă şi în ceasul când el nu ştie şi îi va tăia capul, iar partea lui va pune-o cu cei necredincioşi.

Acel rob care a ştiut voia stăpânului şi nu s'a pregătit, nici n'a făcut după voinţa lui, va fi cumplit bătut. Dar cel ce n'a ştiut şi a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătut mai puţin. Căci mult i se va cere oricui i s'a dat mult şi dela cine au încredinţat întru belşug vor cere cu prisos"...

Acestea le-a rostit Mântuitorul ca să se potrivească tuturor vremurilor şi toată omenirea să le ia aminte. Căci atâta cât vor fi oameni pe pământ, aceste pilde vor rămâne singurele îndrumătoare pentru viaţa lor.

Fiecare om are o încredinţare în viaţă. Una de la Dumnezeu, iar alta dela mai marii săi pământeni. Şi pentru una şi pentru alta, el trebue să fie pregătit ca să dea seama în orice clipă. Este vorba aci de împlinirea datoriei. Căci dacă ţi s'au dat drepturi, tu ai şi datorii. Şi cea mai mare datorie este aceea de a veghia întru dreptate asupra celor ce s'au hărăzit ţie cu încredere. Dacă te arăţi nepăsător şi te laşi pe tânjeală, trebue să ştii că într'o clipă sau alta — când poate nici nu te aştepţi — vei avea de ispăşit greşeala sau înşelătoria ta. Când ştii dinainte aceasta, ce vei putea să aduci în sprijinul tău? Nimic, decât să te recunoşti vinovat şi să-ţi ispăşeşti vina sau căinţa.

Sau poate vei încerca să pui mâna pe minciună, ca să scapi? Dar în chipul acesta te vei face şi mai vinovat. Întâiu, pentrucă adevărul nu se poate să nu iasă la faţă. Al doilea, pentrucă tu ai ştiut dela început ce datorie ai de îndeplinit, fiindcă ţi s'a spus. Dacă nu ai fost vrednic de încredinţarea ce ţi s'a dat, nu vei primi niciuna, ci vei fi lăsat la o parte şi altul va fi chemat să-ţi ia locul. Dacă însă ai fost vrednic, ţi se va da răsplată bună şi vei primi încredinţări şi mai mari. Şi astfel unii vor ajunge să aibă din mult şi mai mult, iar alţii nu vor mai rămâne cu nimic.

Deci, frate ia aminte la cele de mai sus! Fă-ţi datoria şi faţă de Dumnezeu şi faţă de stăpânul tău, adică faţă de mai marele tău, căci pe niciunul nu-l poţi înşela. Dar chiar dacă ai să poţi înşela pe mai marele tău, mai este peste el un ochiu care vede totul şi care totuşi te va pedepsi: este Dumnezeu. Aşadar, de ispăşirea vinei tale nu vei scăpa cu niciun preţ. Te urmăreşte şi în viaţa aceasta şi în viaţa viitoare.

Fiecare dintre noi, în locul în care este aşezat, fie el mic, fie mare, nu este scutit dela împlinirea datoriei. Dela această împlinire atârnă înaintarea în viaţă şi propăşirea noastră, ca şi a neamului şi a patriei. Fericit cel ce înţelege cuvintele Mântuitorului şi le păzeşte cu sfinţenie în tot momentul, căci scump tezaur îşi face pe pământ şi în ceruri!

CEL CE TOT CÂRTEA

Era, vasăzică, unul, hai să spunem chiar de prin satul dumneavoastră, care, despre orice ar fi venit vorba, tot mereu cârtea.

De spunea careva: „Frumoasă vreme!" — acela se ridica de îndată — şi spunea împotrivire: „Frumoasă o fi ea, dar nu-i bună de nimic, — mai bine ar ploua"... Iar dacă ploua, el iarăşi ridica cuvânt de cârtire, spunând oarecum şi cu supărare către Dumnezeu: „Nici în ciobote nu-i bună ploaia asta — mult mă mir, cum de nu le socoteşte cum trebue Dumnezeu!..."

Şi aşa necontenit, el găsea întocmirea lumii şi-a vieţii nepotrivită şi fără de socoteală. Că adică dacă ar fi întocmit-o el, ar fi fost, fără îndoială, mult mai bună.

Oamenii îl ţineau de rău când şi când, dar el asta ştia, asta făcea.

Dar iată, într'o zi, părintele satului care era om al lui Dumnezeu, cu multă chibzuială la capul lui şi cu caldă inimă pentru oricine, îi zise, fiind şi alţii de faţă:

— „Măi omule, de ce nu te laşi tu de cârteală? Nu de alta, dar toate lucrurile în lumea asta, sunt bine ticluite de însuşi Dumnezeu — şi a tot cârti, vasăzică a te pune împotriva lui Dumnezeu — iar lucrul acesta îţi poate aduce osândă grea"...

Omul nostru tăcu puţin, după care dădu cuvânt de oarecare supunere, zicând:

— „Nu zic, ba, părinte, dar cum ne poţi lămuri sfinţia-ta unele împrejurări care parcă n'au niciun rost?"...

Părintele, cu răbdare, îi răspunse:

— „Mintea noastră, fiule, adesea nu poate cuprinde toate înţelesurile — dar asta nu înseamnează că ele nu sunt... Ia te uită pe cer... Vedem noi toate stelele? Nici de cum... Sunt unele pe care nu le putem vedea decât cu ocheanul, iar altele nici aşa... Ce înseamnează aceasta? Că ele, acolo, nevăzute de ochiul nostru, n'ar fi dăinuind? Aşa e şi cu puţintica noastră înţelegere. De aceea se cade să fim cu băgare de seamă şi cu cumpăt"...

Omul mai molfăi două-trei vorbe neauzite, în dinţi — şi tăcu.

De asemenea, tăceau şi ceilalţi oameni.

Prinzând bine prilej, părintele zise:

— „Iată, fiilor, vreau să vă povestesc vreo două întâmplări cu privire la spusele mele, ca să le adeveresc cum se cuvine...

Iată, odată o femeie bogată mergea dimpreună cu bărbatul ei cu căruţa, printr'o pădure deasă. Femeia avea obiceiul cârtirii, precum prietenul nostru, iar bărbatul, dimpotrivă, primea toate cum veneau. Mergând ei prin pădurea aceea, o creangă răsleaţă dintr'un copac rupse, din fuga trăsurii, salba de mărgele scumpe dela gâtul femeii... Am uitat să vă spun că aceşti călători, aveau multe parale cu ei... Văzându-şi salba ruptă, femeia începu cârtirea:

— „Ce-ţi spun eu? Iată, ce rost mai avu şi creanga asta să-mi iasă în cale?".

Bărbatul îi răspunse:

— „Nu se ştie... Se va vedea..."

Opriră trăsura şi se puseră amândoi să culeagă de pe jos mărgelele răvăşite, ceea ce fireşte, ţinu o bucată de vreme cam lungă... Dar iată cum stăteau ei acolo, veni în goană spre ei pădurarul — şi le zise:

— „Întoarceţi repede trăsura îndărăt că chiar acum am primit veste că la capătul pădurii vă aşteaptă nişte tâlhari să vă prade. Dacă nu aţi fi întârziat, acuş aţi fi în mâinile lor".

Întoarseră, fireşte, trăsura şi porniră în grabă, iar bărbatul zise femeii:

— „Ai văzut?" Femeia a tăcut — şi de atunci îşi puse hotărîre în suflet să nu mai ridice glas de cârtire.

Părintele se opri puţin din povestire, după care luă cuvânt din nou, zicând:

— „Altădată, s'a petrecut aşa... Mai de mult, când nu se aflau nici automobile, nici aeroplane, era un negustor bogat, care a plecat la un iarmaroc, cu multă marfă de vânzare. S'a dus — a vândut toată marfa — şi lăsând să vină căruţele în urmă, a plecat călare acasă, având cu sine la chimir aurul ce căpătase din vânzare.

Cum mergea el aşa, numai iată că începe o ploaie grozavă.

Negustorul, necăjit fiind din pricina aceasta, ridică glas de cârtire împotriva lui Dumnezeu, zicând în sine: „La ce-o fi bună şi ploaia asta, Doamne?"

Dar bine nici nu isprăvise gândul, când în faţa lui se ivi un tâlhar, care întinse puşca spre el şi-i zise cu glas gros:

— „Scoate banii!"

Negustorul rămase încremenit. Tâlharul nevoind să-i dea răgaz, apăsă pe trăgaci. Dar, minunea lui Dumnezeu, puşca nu luă foc, de vreme ce din pricina ploii petiţa şi praful de puşcă se udaseră.

Când văzu negustorul aceasta, dădu cu putere pinteni calului — şi luând-o la goană, scăpă de tâlhar. După ce ieşi din strâmtoare, se opri, se închină şi zise: „Mulţumesc Ţie, Doamne, c'ai dat ploaia asta, — că fără ea, eu eram mort acuş... Iartă-mă, Doamne, că n'am ştiut ce grăesc"...

Părintele se opri din povestit — şi privi spre cârtitor ca şi cum l-ar fi întrebat din ochi: „Ei, — ce mai zici?"

Dar omul acela, care, de felul lui nu era rău, zâmbi către părintele şi zise:

— „Aşa-i, părinte... Multe mai păcătuim cu gura asta..."

Părintele îşi isprăvi sfatul, zicând:

— „Aşa e, dar la carte scrie: „Pune, Doamne, strajă gurii mele"...

Şi toţi se despărţiră, având duh bun de împăcare...

Al. Lascarov-Moldovanu

Sub a ţarului domnie

Sub a ţarului domnie
Am trăit ca vai de noi,
În nespusă sărăcie,
Asupriţi, flămânzi şi goi!

C'au domnit la noi în ţară
Venetici, călăi, tirani,
Şi'n robie sub povară
Ne-au ţinut atâţia ani.

Doamne sfinte, 'n ţara mamă
Parcă-am fost nişte străini,
Am trăit de bună seamă
Ca o floare printre spini.

Chiar şi mila 'mpărătească
Numai rele ni-a voit,
Căci şi limba strămoşească
Să vorbim ni s'a oprit.

Am trăit la noi în ţară
Fără drepturi şi cuvânt,
Indurând numai ocară
Pe-al strămoşilor pământ.

Tudose Roman

O RECENTĂ LUCRARE DESPRE TRANSNISTRIA

„FRUNTARIA DE RĂSĂRIT ŞI MIAZĂ NOAPTE"

În această interesantă broşură de 38 de pagini, însoţită şi de o schiţă de hartă, autorul — cunoscutul cercetător Nicoae M. Popp — face un scurt istoric al expansiunii româneşti în părţile de răsărit şi miază noapte, ţinând totodată seama şi de pătrunderea elementului străin în interiorul graniţelor noastre.

Caracterizând poziţia etnică a României drept o insulă latină într'un ocean slav, d-sa lasă să se înţeleagă dela început situaţia dificilă în care s'a găsit, întotdeauna, neamul nostru, topit în decursul veacurilor în masa imensă a Slavilor.

Pentru a evita această copleşire atât de ameninţătoare „singura soluţie — precizează autorul — nu poate veni decât din dislocarea, cel puţin a statelor slave, dacă nu şi a blocurilor etnice slave" (p. 5). Numai aşa, într'adevăr, ne-am putea restabili graniţele juste dinspre răsărit şi miază-noapte, graniţe care au fost depăşite, în ultimul timp, de către vecini.

Modul cum e definită graniţa dintre două popoare este deosebit de interesant. Iată câteva rânduri mai caracteristice:

„Graniţele unui stat nu trebuesc privite ca nişte simple linii pe hartă, sau ca o serie de movile pe teren. Graniţa este un front în lungul căruia se angajează necontenit lupte, care duc la ofensiva unuia sau altuia dintre beligeranţi, respectiv a celor două naţiuni care se ating pe frontieră... Graniţa este o zonă în care se întrepătrund masse deosebite. În virtutea principiului fizic al omenirei, graniţa este acea membrană fragilă pătrunsă de lichidul cu densitate mai mare, la popoare — de poporul cu desimea şi vitalitatea mai pronunţată" (pp. 6—7).

În lumina acestor precizări, autorul caută să delimiteze graniţa noastră de răsărit şi miază noapte, sub aspectul politic, mai întâi, şi etnic mai apoi.

În ce priveşte graniţa politică dinspre răsărit, trecutul cunoaşte acel moment istoric, care nu scapă nimănui când, sub Duca Vodă, oficialitatea românească s'a întins până la Nipru. Şi tot ca un simbol al unităţii de viaţă românească la răsărit de Nistru este şi arhipăstoria mitropolitului Gavril Bănulescu Bodoni peste partea de jos a ţinutului transnistrian.

Prin politica de expansiune inaugurată, la începutul sec. XVIII, de Petru cel Mare, Rusia subjugă mai întâi pe Românii transnistrieni, împingându-ne frontiera la Nistru (1792—1793) şi, numai peste două decenii, la Prut.

În aceeaşi măsură, elementul slav ne-a copleşit frontiera dinspre Bucovina. Istoria ne arată pe noi dincolo de Ceremuş încă pe la sfârşitul sec. XIV, când Petru Muşat intră în posesiunea Pocuţiei, regiune pe care s'au străduit să nu o lase din mâini şi alţi moldoveni, ca Ştefan Vodă, Petru Rareş, Ion Vodă şi alţii.

O serie de alte mărturii istorice confirmă dominaţia noastră politică mult mai spre nord de frontiera trasată la 1918. Este interesant în această privinţă amănuntul relevat de autor că pe harta lui Dimitrie Cantemir, graniţa de nord a Moldovii este arătată pe Ceremuşul Negru, care, precum se ştie, e cu mult mai în spre nord de Ceremuşul Alb, unde s'a fixat frontiera politică a Statului Român.

Cu atât mai mult se poate vorbi de stăruinţa noastră în Maramureş. Ştiri despre existenţa românilor în acest ţinut, apărat de munţi, ies la iveală încă dela începutul sec. XIII. Ba ceva mai mult: „Viaţa de stat românească în Maramureş este mai veche decât în Moldova" (p. 16).

Tot în Maramureş există şi cea mai veche mănăstire a Sf. Arh. Mihail din Peri.

Şi în acest ţinut însă, hotarul politic a fost fixat cu mult mai jos decât îl justifică prezenţa elementului românesc.

Cu aceiaşi îngrijire şi bogăţie de argumente expune autorul, în partea a doua a lucrării, problema frontierei noastre de răsărit şi miază-noapte sub aspectul etnic. Se vorbeşte insistent de numărul celor vreo 800.000 de Români la răsărit de Nistru, care, ca şi Românii răspândiţi prin Galiţia, s'au găsit acolo, în expansiunea lor firească.

Infiltraţia rusă şi ucraineană (ruteană), sporită prin infiltrarea evreilor din Galiţia, a contribuit mult la înstrăinarea elementului românesc, aşezat de soartă în lungul graniţei de nord şi est.

Autorul desbătând cu amănunţime această graniţă, din punct de vedere politic şi etnic, stabileşte următoarele constatări dela paginile 37—38:

1. Poporul nostru este cel dintâi stăpânitor al graniţelor de răsărit şi miază noapte;
2. În expansiunea lui firească, neamul nostru a instăpânit, din timpuri vechi, teritorii dincolo de Nistru şi de Ceremuş, *în care părţi el s'a menţinut până în sec. XVIII;*
3. *Cu începere din sec. XVIII*, neamul nostru este împins dincoace de fruntariile lui fireşti;
4. *În secolul următor ni se ciuntesc hotarele şi, în plus*, valuri întregi de neamuri străine sunt împinse pe pământul străbun.
5. *Împrejurările de* acum doi ani *ne-au forţat să ne retragem în defensivă. În ultimul an însă*, neamul nostru a trecut la ofensivă „la expansiunea ce-i era atât de familiară în cursul veacurilor trecute".

Schiţa de hartă care precede această preţioasă broşură înfăţişează spaţiul vital al Moldovei lui Ştefan cel Mare. *Această schiţă concretizează, cum nu se poate mai bine*, drepturile noastre legitime în părţile de răsărit şi miază noapte ale ţării.

Biomid Strungaru

O REALIZARE ROMÂNEASCĂ

Cuvântul d-lui dr. Ilie Zaftur la deschiderea Universităţii libere „Dimitrie Cantemir" din Odesa

Ne-am strâns aci, având cu toţii acelaş gând şi urmărind aceiaşi ţintă: să punem temelia unei instituţii care va fi farul de lumină şi de îndrumare pentru lumea de pe aceste meleaguri, izvorul de apă dătătoare de viaţă şi altarul de pe amvonul căruia se va împărţi hrana sufletească la toţi acei care o vor căuta.

Institutul Ştiinţific Român al Transnistriei, lucrând în strânsă legătură cu harnicul şi neobositul director al propagandei d. Frasin Munteanu-Râmnic, au hotărît înfiinţarea unei universităţi libere pentru fraţii moldoveni transnistreni, orbiţi de întunericul rusesc în care au fost ţinuţi de-o forţă diabolică.

Înfiinţarea unei universităţi pentru masele largi, oriunde s'ar produce aceasta şi s'ar încerca, nu este o întâmplare de toate zilele, obişnuită. Dar înfiinţarea unei astfel de instituţii aci, în Moldovanca de altădată, rebotezată de împărăteasa Ecaterina a II-a în Odesa, înfiinţarea ei, mai ales, în plin război la un an dela începerea ostilităţilor şi numai la câteva luni după isgonirea armatei roşii, pentru noi, românii, poate fi o mândrie. Fapta în sine vorbeşte despre o mare putere, creatoare de un spirit de organizare, de-o energie clocotitoare şi de-o grijă părintească, de toate aceste avuţii sufleteşti care împodobesc firea poporului român.

Ar fi, însă, puţin dacă ne-am mulţumi numai cu aceste constatări asupra felului nostru de a fi şi a lucra şi nu ne-am aduce aminte de următoarele: regele daco-geţilor, Burebista, care stăpânea dela Donet şi până în Alpi şi era „cel mai mare şi mai puternic rege din mijlocul şi estul Europei" a înţeles că nu se poate socoti stăpân peste ţărmul Pontului Euxin atâta vreme, cât cetatea Leriei (Oceacovul) nu este în mâinile lui.

La fel şi noi, urmaşii daco-geţilor, înţelegem să cucerim din toate punctele de vedere şi în toate privinţele inima, sufletul şi mintea acestei metropole a M. Negre, a Adesului, care veghiază la gurile a trei mari ape: Nistrul, Bugul şi Niprul. Dacă Leriei, care domina gurile Kypanisului (Bug) şi Borisfenului (Nipru), avea atât de mare importanţă pentru viaţa economică a regatului daco-get, cu atât mai mult o are această importanţă Adesul de azi, când Nistrul, Bugul şi Niprul sunt trei artere pe care se scurg mărfurile din Nordul şi Estul Europei spre Asia şi Africa.

Iată-ne, deci, păşind pe urmele strămoşilor de-acum mai bine de 2000 de ani.

Şi azi ca şi atunci, poporul nostru, neam de plugari şi buni gospodari, statornici în toate şi mai puţin înclinaţi spre o viaţă pe care o poate sorti jocul valurilor unei mări, zise viclene, înţelege că nu va putea trăi liniştit în casa lui atâta timp, cât porţile ei vor fi deschise.

Mangalia, Constanţa, Cetatea-Albă, Adesul şi Alba-Longa (Oceacovul) nu trebuesc văzute numai ca simple cetăţi de apărare la marginea suflării româneşti. Viaţa lor trebue să svâcnească odată cu bătăile inimii ţării întregi.

Iată prin urmare miezul ţintei pe care o urmărim azi, când punem temelia Universităţii libere. Dar noi nu vrem să zidim aici o simplă citadelă a ştiinţei. Deasemenea, noi nu vom zidi una numai de granit şi fer, care ar putea fi oricând aruncată în aer de unul mai tare.

Noi înfigem în inima acestui ţinut de mare capătul de răsărit al coloanei civilizaţiei noastre de mai bine de 2000 de ani.

Dacă până azi noi am trăit în aceste părţi puţine zile senine, suntem siguri că de-acum înainte viaţa noastră nu va mai fi întunecată de umbra corturilor barbare şi sufletele mamelor şi soţiilor noastre nu vor mai fi chinuite de chiotele sălbatice ale păgânilor.

Pentru noi ferul şi granitul, fără viaţă n'au nici-un preţ. Noi le vom da viaţă şi suflet. Noi vrem o citadelă vie a ştiinţei. Noi vom făuri aici un far ale cărui raze vor scălda în valuri de lumină toată viaţa dintre cei trei giganţi Balcani, Carpaţi şi Caucaz. Noi vrem o Universitate dătătoare de viaţă şi de lumină.

S'a ales pentru această Universitate numele lui Dimitrie Cantemir. Cred că nu este nevoe să amintesc aureola gloriei acestui mare cărturar român, pentrucă ea este pururea vie în inima şi mintea tuturor românilor. Numele fostului domnitor al Moldovei va fi un stimulent pentru Universitate, iar aceasta un izvor de muncă creatoare de valori sufleteşti şi materiale, stăpânind în toate privinţele viaţa de cinste, ordine şi disciplină a fraţilor moldoveni de pe întinsele şi bogatele câmpii ale Transnistriei.

Institutul ştiinţific Român al Transnistriei, prin glasul modestei mele persoane, exprimă Universităţii libere a Adesului, urările de spor la muncă rodnică şi o asigură de cea mai strânsă colaborare întru atingerea idealurilor care sunt aceleaşi pentru ambele instituţii.

Ideaurile isvorâte din grija ce o purtăm viitorului neamului nostru n'au putut să nu găsească răsunet în inima şi înţelepciunea profesorului universitar român, d-lui Gheorghe Alexianu, guvernatorul ţării, care le-a cântărit, judecat şi le-a găsit bune. Prezenţa Domniei Sale în mijlocul nostru este o garanţie că Domnia Sa este cu trup şi suflet alături de noi şi că Universitatea liberă a Adesului se va bucura de dragostea şi înalta protecţie a conducătorilor.

Deasemenea, ţin să spun că mă bucură în cea mai mare măsură prezenţa învăţatului român, a d-lui prof. Simion Mehedinţi în mijlocul nostru, în aceste clipe de înălţare sufletească şi de zidire de noui temeiuri de viaţă spirituală românească.

Nu este o simplă coincidenţă că atât Dimitrie Cantemir, pe al cărui nume îl va purta Universitatea Adesului, cât şi d. profesor Simion Mehedinţi, amândoi au fost recunoscuţi şi cinstiţi de Academia din Berlin pentru merite deosebite pe frontul spinos al ştiinţei. Eu văd în această împrejurare mai mult decât o coincidenţă şi zic că e o profeţie că ceea ce noi punem azi la cale va rămânea pururea şi'n vecii-vecilor o comoară a neamului şi umanităţii.

Să ne rugăm bunului Dumnezeu să ne'ndrume paşii pe calea cea mai bună şi să-i ţină în viaţă mulţi ani pe înalţii conducători ai ţării care, fără oboseală şi fără odihnă, veghiază zi şi noapte destinele neamului.

Trăiască Majestatea Sa Regele Mihai I.

Trăiască Armata Română şi Mareşalul Ion Antonescu, conducătorul Statului.

TRANSNISTRIA

ȚARA DE AZI ȘI ȚARA DE MAINE

BISERICA ŞI ŞCOALA TRANSNISTRIANĂ

Biserica şi şcoala — instituţii fundamentale în viaţa naţiunii — nu se pot descrie în cadrul strâmt al unui articol de revistă. Aceasta cu atât mai mult, aici în Transnistria, unde domnia iudeo-comunistă a căutat să batjocorească altarele, să dărâme locaşurile Domnului, sau să le prefacă în magazii, grajduri, cluburi, teatre şi muzee, iar justificarea „ştiinţifică", pentru această acţiune de nimicire o făceau prin şcoală, demonstraţii anti-religioase cu comsomoliştii şi bezbojnicii (ateiştii), teatre, cinematografe etc.

Bolşevicii dându-şi seama că Biserica are o mare înrâurire asupra credincioşilor, au căutat, cu ori ce preţ, să smulgă credinţa din sufletul noroadelor. Pentru realizarea acestei utopii, s'au năpustit, cu tot arsenalul lor de arme, unele aşa zise „culturale", iar altele deadreptul bestiale, asupra tuturor valorilor spirituale şi materiale, create din străduinţa celor mai aleşi artişti ai popoarelor, în decursul celor aproape două milenii, decând creştinismul a înobilat omenirea, şi a pecetluit deapururi legătura tainică a omului cu Dumnezeu.

Iudeo-comuniştii, lansând principiul că religia este un opium de adormit popoarele, spre a le menţine în întunerec, scot cu desăvârşire biserica din viaţa statului, deportează şi schingiuiesc pe slujitorii altarelor, iar locaşurile de rugăciuni sunt prefăcute în orice, care poate înjosi mai mult şi lua în desert numele şi opera Creatorului.

În schimb în şcoală, lucrându-se după maxima lui Lenin: „Cine va câştiga tineretul, va stăpâni viitorul", încă din frageda copilărie îi se turna otrava comunistă în suflet, căutând, în acelaş timp, să le smulgă ori ce urmă de credinţă în Dumnezeu. Pentru aceasta s'au creiat ore speciale de „căscuţii anti-religioase", la care erau luate în batjocură credinţa şi sfintele taine creştineşti. Combaterea lor se făcea cu tot felul de dovezi, născocite de minţile jidoveşti, căutând să scoată dela fiecare lecţie învăţătura, că acestea sunt nişte obiceiuri învechite, pe care le mai practică numai cei „înapoiaţi".

Este uşor de înţeles că starea aceasta a săpat o prăpastie între şcoală şi biserică. S'a uitat că cea dintâi şcoală s'a născut în tinda Bisericei. S'a născocit că Dumnezeu este ADEVĂR, DREPTATE şi PERFECŢIUNE, iar şcoala, nefăcând altceva, decât să crească tineretul în slujba acestor idealuri, îl apropie de Dumnezeire.

Învăţătura, urmărind să dea omului un bagaj de cunoştinţe, pentru înţelegerea, cucerirea şi stăpânirea materiei, a valorilor spirituale, şi'n genere a lumii înconjurătoare, numai atunci are un nimb de noblete, când merge mână 'n mână, cu dragostea, binele frumosul şi adevărul, principii cari stau la temelia Bisericei şi a credinţei noastre strămoşeşti.

Dacă lucrurile stau aşa, atunci desigur că explicaţia scoaterii Bisericei din viaţa publică, trebue căutată în altă parte.

Se ştie că Biserica ne-a păstrat întreaga comoară de obiceiuri strămoşeşti, şi cu aceasta fiinţa noastră naţională a dăinuit peste veacuri.

Ori, bolşevicii, cu toate că de formă dădeau atenţie naţionalităţilor, totuşi se simţeau stingheriţi în planurile, programele şi activitatea lor, de paza-rea de neamuri din cuprinsul URSS-ului, şi atunci au căutat să le dărâme instituţiile de bază, să le smulgă ori ce credinţă, care-i leagă de trecut, pentru a putea forma o singură massă omogenă, sub un singur steag şi o singură credinţă nouă: comunismul.

În curând se împlineşte un an de când Transnistria a intrat sub administraţia noastră. Cu orându-irea treburilor bisericeşti a fost împuternicită aici Misiunea Ortodoxă, pusă sub îndrumarea I. P. C. Sale Arhimandritului Iuliu Scriban, un mare cărturar al bisericei româneşti.

Mii de copii au fost botezaţi şi tineri cununaţi. Bisericile refăcute au fost sfinţite din nou şi re-date cultului strămoşesc.

Şcoala — socotită altă dată peniniera comunismului — după aproape un sfert de veac de răzvrătire oficială împotriva Bisericei, la 1 Octombrie 1941, şi-a început cursurile, cu rugăciuni către Cel Atotputernic. Ca dovadă că lupta a fost artificială şi impusă, este faptul că la cea dintâi adiere de vânt sănătos, s'a prăbuşit, şi şcoala cu Biserica merg mână'n mână, torcând un singur ideal pentru a hotărî destinul nostru, până acolo, unde bate aceiaşi inimă românească.

În cele 2.069 locaşuri de învăţătură, 250.701 de copii, cu mâinile tremurânde şi-au făcut semnul Crucii în faţa icoanelor şi a candelelor aprinse, din sălile de clasă. Anul şcolar 1941-1942 s'a început cu rugăciunile către Tatăl Ceresc.

La sfârşitul primului an de şcoală românească în Transnistria, făcută în lumina cea adevărată, în cinstirea părinţilor şi a celor mai mari, în duhul credinţei noastre strămoşeşti, cu toate greutăţile prin care a trecut putem trage nădejdi îmbucurătoare.

Jertfa ostaşilor noştri, alături de marii aliaţi, germani şi italieni, a spulberat iudeo-comunismul şi blândul popor din Transnistria, care în trecut a sorbit numai din paharul amărăciunilor, îşi făureşte un nou viitor, sub steagul românismului, aşezând Biserica în toată măreţia ei Dumnezeiască, şi îndreptând idealul şcoalei către culmile gândirei omeneşti şi a veşnicului ADEVĂR.

Andrei Niculescu

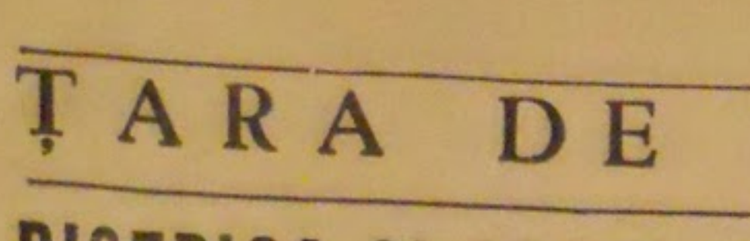

FOLCLOR TRANSNISTRIAN

Domnul I. Oşianu, un vrednic ardelean care-şi face apostolatul în Transnistria ca subinspector şcolar în jud. Răbniţa, pe lângă îndrumările şi sfatul de viaţă românească pe care îl imprimă şcoalei din raza sa de activitate, a înţeles să plece urechea la glasul obiditului norod moldovenesc şi întocmai ca o harnică albină i-a culeş şi cântecele popu-lare, cântece care sunt într'adevăr expresia individualităţii noastre naţionale dupe aceste meleaguri. Ele sunt comoara sufletului nostru şi a-sunt comoara sufletului nostru şi a-cată, în acelaş timp, rezistenţa ro-mânului în faţa desmăţului comu-nist.

Redăm mai jos un cântec popular, unde se arată durerea unui flăcău care a holteiţ mult şi a iubit o fată frumoasă, însă a fost nevoit să se însoare cu alta şi, şi legile mo-rale înrădăcinate adânc în firea noas-tră, îl opresc de a se despărţi de ea, până la moarte.

Frunzişoară în topit

Auzită dela P. Pahonia
Com. Voroncău-Răbniţa

Frunzişoară în topit,
Multă vreme am holteit;
Frunză de nuc eu n'am iubit.
Dar am iubit o Floricică,
Şi-am luat o bolicică.
Şi-am iubit o chiatră scumpă,
Şi-am luat o neagră slută,
Foaie verde matostat,
Când am stat la cununat,
Toată lumea s'a mirat:
Ce-am iubit, dar ce-am luat!?

După scurgerea unui timp, sufi-cient pentru tânăr să înţeleagă că e greu de trăit cu *sluta în casă*, când însuşi naşa îl întreabă „unde i-au fost ochii când s'a dus mire"? el to-tuşi răspunde resemnat că „noro-cul prost i-a fost".

Ajunge totuşi într'o fază când a-ceastă căsătorie îi este de nesupor-tat şi se roagă de naşa să-i destace cununia, însă aceasta îi răspunde că legătura îi *este până la moarte.*

Frunzişoară de mohor,
Sinule, ginişor (Finişor)
Când te-ai dus la sine, mire,
N'au fost ochii tăi cu tine?
— Ochii mei cu mine au fost,
Norocelul prost mi-a fost,

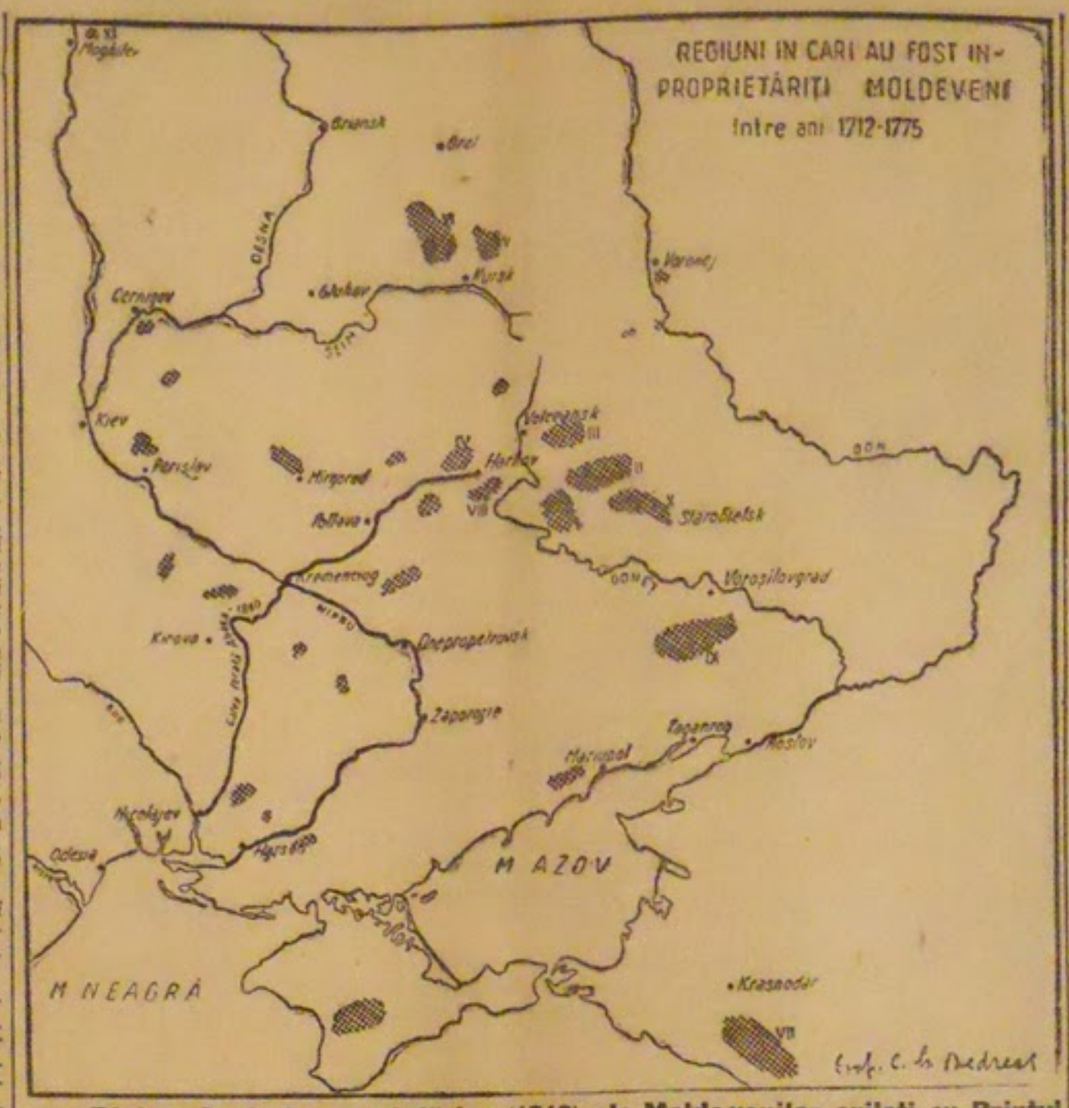

Diplomele de împroprietărire (1718) ale Moldovenilor exilaţi cu Prinţul Dim. Cantemir la 1711, la Harkow-Doneţ.

I. 1712/18 Balaclcica 94 dvoruri: SKARLET, CUITE, ZEML; II. 1712/18 Novomlisk 136 dvoruri: MILESCUL SPATAR, CARP, BONTAŞ; III. 1712/18 Colodejna 152 dvoruri: BRAHA, MERESCUL, CARŢAN; IV. 1712/18 Zolucevsk 80 dvoruri: ABAZA, MOŢOC, CARAZIN 1740; V. 1712/18 Cursk 271 dvoruri: RUGINA, CODREANU; VI. 1712/18 Cursk 1000 dvoruri: PRINŢUL DIM. CANTEMIR; VII. 1740 Caucaz; VIII. 1750 Rogani/Harkov: G-RAL LT. DIM. ANTIOH CANTEMIR; IX. 1763 Lugansk: POLCUL DE LANCERI MOLDOVENI; X. 1770 Starobielsk: BRIGADIERUL G-RAL IACINT T. BEDRIAGA; Alte împroprietăriri: Bantaş, Vreame, Buzescul, Gradescul, Culicovschi-Caraiman, alţi Abaza. 1775 Orsa (Mohilev) Nipru: BANUL MIHAI C-ZEN (BUCUREŞTI) şi CIAUŞUL CORBEA (BUCUREŞTI).

CUIBUL MOLDOVENILOR DELA HARKOW
(1711 - 1917)

Pe lângă elementul fundamental, autohton moldovenesc, dela răsărit de Nistru, se găsesc aşezări de grupuri răzleţe de Moldoveni ce emigrau din ţara lor spre răsărit, peste Nistru, Bug şi Nipru, încă cu secole în urmă.

În special aşezările moldoveneşti dela Harkow, Doneţ şi Cursk dela 1711, — deşi cele mai depărtate spre răsărit, — mulţămită faptului că au fost compacte, organizate dela înce-put, cu şefi naturali, care au putut să-şi menţină un timp cât mai îndelungat individualitatea lor proprie, înscrisă prin date şi fapte certe, documentare ce se pot urmări până la 1917; până când s'a abătut vălul bolşevis-mului şi al obscurantismului, pe care-l vor desvălui abia trupele aliate desrobitoare.

Iată câteva fapte sigure de care dispunem pentru moment:

1. Am da: în No. 19 din „Transnistria" (1 Dec. 1941) câteva însemnări asupra celor 40 de Boeri şi Ofiţeri ce conduceau grupul a 4.000 Moldoveni ce se deşţărau la 1711 cu Prinţul lor Dimitrie Cantemir, după eşirea nefericită a bătăliei de la Stănileşti, şi cari s'au stabilit definitiv la Harkow, Doneţ şi Cursk, sub protecţia împărăteas-că şi în slujba armată a Impă-răţiei.

2. Vom da aci Diplomele de danie din 1718 asupra pământului ce li s'a acordat de Ţarul Petru I, socolit în dvoruri după obiceiul locului, adică ferme a 20—30 hectare şi 10—15 suflete lucrătoare; anume 136 dv. în *Novomlisk*/Oskol, lui Gheorghiţă Spatar Milescul 86, Carp Sul-ger, ginerele său, 18, Const. Va-tav, Bantăş Cpt., Racliş Porucic, Nour postelnic — restul.

94 dv. în *Belaclelca*/Doneţ, Dimitri Aga 23, Enachi Stolnic 18, fraţi Zerul 34, Pascal log. şi Ciute cpt. restul.

152 dv. în *Colodejna*, Brahă Cpt. 33, Dima Sulger 22, fraţi Merescul Ion, Teodor şi Pavel 49, Cirţan Comis. şi Tudose, 29, Ion Vatav şi Antioch Camaraş-porucic restul.

80 dv. în *Voloşcoi Cut*/Zolucev, lângă Harkow, lui Abaza Vornic şi Polcovnic 46, Moţoc jicnicer, cuscrul său 34.

271 dv. în *Cursk*/Scigri, Pavel Rugină Comis Mare 96, Uşer Iorga 39, Simion Codreanu Şp. 35, Nicula Armaş 35, Ştefan Comis 33, Ion Zerul 33. Câte un boer mare în fiecare grup, şi alţii mai mici.

3. Cunoaştem faptele de arme ale Brigăzii de Husari Moldoveni de sub comanda Prinţului Dim. Antioh Cantemir ca Brigadier în 1739 în Moldova, când cu Münich-General, apoi în Prusia 1759, urmate de o nouă colonizare moldovenească sub Caterina II la Lugansk în 1762, la Saratov, şi mai departe.

4. În 1783, un nepot al Prinţilor Cantemir, *N. N. Bantăş-Camenschi* editând în ruseşte opera lui Dim. Cantemir „Vita Const. Cantemiri" = *Istoria o jizni Kniazea C. Cantemira*, prelucrată de Academicianul *Beer*, adaogă într'un Codicil de 38 pagini (363—400): *Izvestia o Valahşih vă Rossio 1711 gd.* să Mold. Gosp. Kneaz. Dim. Canterom *Moldavskih Boiarah i Ofiţerah*: adică însemnare de Boierii şi Ofiţerii Mold. 1711.

În acest codicil aflăm date certe de stare civilă asupra următoarelor familii Moldovene stabilite la Harkow: *Abaza, Milescu-Mecinicov, Bantăş, Caraiman-Culicovschi, Moţoc, Rugină, Codreanu, Vracniţă, Brahă, Vreame, Skarlet.* Rezumăm:

a. ILIE ABAZA, din căsătoria sa din Moldova cu Elisaveta, fa. ta Clucerului Toader Rusul, a avut 7 copii: 2 fete, măritate una cu Rotr Td. Merescul şi alta cu Td. Apostol Chigheciu; iar cinci băeţi, căsătoriţi încă din Moldova cu fete ale Log. Sturza, Jicn., Moţoc, Boer St. Cazemir, Polc. Procopie Carsi-man. Numai cel mai tânăr Nicolae s'a căsătorit cu o localnică, fata unui Sotnic căzăcesc de Poltava, dela care are moşia de-numită Abazovca, în reg. Poltava.

În generaţiunea următoare Abaza, constatăm alte 7 căsătorii Moldovene în fam. Vracniţă, Arnăut, Grosul, Dănilă, Sava, Ciute, Corne; dar şi 6 căsătorii în sotniile căzăceşti Antonov, Condrat, Covalniki.

În generaţiunea III constatăm numai 9 căsătorii cu Moldovence, faţă de 25 căsătorii Malo-Ruse, sau Ruseşti pure, între cari un strănepot al lui Nicolae de mai sus, *Alexandru Agheevici Abazu* a fost Cammer-Herr al Imp. Alexandru II, Ministru de Finanţe şi Constructor al liniei ferate Harkow — Poltava — Cremenciuc — Nicolaev, ce trecea între Harkow — Poltava — Cremenciuc — Nicolaev, ce trecea între Hrkow — Poltava pe moşiile sale.

b. GHIORGHIŢA MILESCUL Spătar, din căsătoria sa din Moldova cu Catrina fata Hatmanului Sandu Buhuş, a avut 2 fete măritate cu Td. Carp Rusul Sulger şi a doua cu Iurie Pavel Rugină, Moldoveni; feciorii însă s'au căsătorit în marea familie Rusă Annencov; iau numele MECINICOV = spatar, au o descendenţă foarte sus pusă în ierarhia statului Rus, Senatori, Militari, Ingineri; iar prin ramura lui Samoil Mecinicov, avem pe marele Naturalist şi Bacteriolog *Ilie Ilici Mecinicov-Milescu*, premiul Nobel din 1908; o mătuşă a acestuia *Elena Samoilova*, ce-a trăit până pe la 1860, era foarte mândră de cei doi Spatari Moldoveni înaintaşi ai ei: Ghiorghiţă Spătarul de la 1711, dar şi unchiul direct al acestuia, Marele Spătar *Nicolae Milescul-Cârnul* dela 1660, cu 200 de ani mai înainte.

Femeile păstrau mai cu stră-nicie amintirea şi graiul Moldo-

(Continuare în pag. 4-a)

ŞEDINŢA SĂRBĂTOREASCĂ dela „Cercul Cultural Românesc", din Odesa

În ziua de 21 Iunie, Cercul Cultural Românesc din Odesa, a ţinut o şedinţă sărbătorească. Au participat peste 10000 asistenţi.

Corul Cercului şi al liceului românesc nr. 1 au executat „Trăiască Regele" după care ţapi d. Dumitraşcu Simion, preşedintele Cercului, a spus următoarele:

„Viaţa noastră moldovenească-românească, am pornit-o abia acum. Floarea Românilor, nu-şi uită fraţii obijduiţi ani de-arândul. Ne-au vizitat până acum: d. Smochină, d. prof. Bârsănescu, d. C. Giurescu şi acum d. profesor universitar Simion Mehedinţi, care vine să ne apropie sufletele cât mai mult".

„Fraţilor Moldoveni!

D. prof. Mehedinţi spune următoarele:

Cum să vă mulţumesc pentru cuvintele bune ce mi le-aţi spus şi care mi-au mers la suflet? Vă vorbesc ca un cărturar şi ca dascăl. În limba moldovenească, daţi-mi voie să vă spun şi cu câteva cuvinte.

Am fost înconjuraţi numai de duşmani. Rar neam care să fi avut atâţia duşmani ca noi. Un cărturar mare a spus că suntem aşezaţi în calea răutăţilor, a relelor. Toţi blestemaţii au dat peste noi! Dar a dat Dumnezeu şi s'a schimbat totul. La noapte se împlineşte un an de lupte, de război. Bănuieţi că veţi scăpa de Bolşevici? Dumnezeu, prin braţele noastre şi a aliaţilor v-a dat mântuirea.

Astăzi şi la Prut şi la Nistru, la Bug şi'n alte părţi, stăpâneşte sabia românească. (Urale prelungi).

Se cuvine să nu uităm că armata română, cu toate cleveterile ce i s'au adus, Armata Română a ştiut să se bată. S'a bătut la Prut, Nistru, Odessa, Kerci, Feodosia, Harcov, etc., se bate acum la Sevastopol! Dar Românul nu numai cu braţul e tare, are şi cap, are şi minte luminată.

Propaganda duşmană şi aici ne-a clevetit. Dar încetul faceţi cu noştinţă cu noi, vedeţi oameni şi cărţi.

Petru Movilă la Kiev, a pus temelia bisericii. Sfetnicul ţarului Alexandru N. Milescu, a fost cel mai învăţat om din timpul său. Învăţatul domn Dumitru Cantemir, a fost profesorul şi sfetnicul lui Petru Cel Mare. Dacă ne socoteau proşti, la ce ne-au chemat să-ri organizăm?

Aşa dar Românii ştiu să se bată, dar sunt şi cărturari.

Românul este bun la suflet, el îşi împărţeşte bucata de pâine, iar soldatul este de-o blândeţe rară. Noi nu ne-am pierdut omenia. Legătura cea mare între neamuri este graiul. Să nu ne mai fie ruşine de graiul nostru, pe care-l înveaţă şi străinii. Limba Română o pot ceti în cărţi şi cei mai învăţaţi oameni din lume. Cinstiţi-o!

Vă mulţumesc pentru cinstea pe care mi-aţi făcut-o, chemându-mă aci.

Să mergem pe calea dreaptă şi astfel poporul nostru Român va fi stăpân pe pământul lui pe care-l stăpâneşte nu de sute de ani, ci de mii!..

(Puternice urale şi aplauze).

Corul Cercului, cu elevii liceului românesc mai execută: „Limba noastră", „Ileana", „Cumătrita", după care a luat cuvântul d. Andrei Niculescu, Consilier Naţional şi inspector general al învăţământului din Transnistria, care a spus:

„Fraţilor,

„Aţi ascultat frumoasele cuvinte ale d-lui prof. Mehedinţi, membru al Academiei de Ştiinţe din Berlin. Este unul dintre cei mai învăţaţi oameni din România. Eu mă bucur mult că mă aflu între Voi. Să ne înţelegem, să mergem cu fruntea sus, noi fiind cei dintâi stăpâni pe aceste pământuri.

Inginerul Manole cu Richelieu au întocmit planul Odesei şi într'un sat ca Hagibei, au zidit Odesa de azi. Gavril Bănulescu Bodoni, la 1793 a făcut cea dintâi biserică de aci. Chiar profesorul rus Şerghievschi, la 1793, într'o lucrare a sa recunoaşte că până la valea Jagarlâcului erau 64 sate de Moldoveni.

Este hotărât să stăruim cum se vede, nu de noi, că noi am fost cei dintâi stăpâni, dar cum toţi năvălenii peste noi, am fost siliţi să ne grămădim spre Nistru fugind de năvălitori. Suferinţele noastre au fost şi sunt cântate de poporul nostru.

Noi suntem cei dintâi şi vom rămâne până la urmă stâncă aci şi stăpâni. (Aplauze puternice).

Şi astfel şi-a terminat cuvântarea însufleţitul şi energicul luptător naţional Transnistrian, vrednic consilier al Guvernământului şi conducător al învăţământului Transnistrian.

Corul a executat „Pe-al nostru steag".

Urmează producţia artistică a elevilor liceului românesc: „Ce te legeni Codrule", „Mai am un singur dor", etc.

D. Ilin, subprefectul judeţului şi cu d. Parpăriţă, directorul liceului, procedează la împărţirea premiilor elevilor meritoşi.

Printre oaspeţii dragi care au asistat mai remarcăm pe: d. dr. Zeftur, iniţiatorul Universităţii libere din Odesa, d. P. Ştefănescu, directorul învăţământului din Transnistria, profesor Ipati ş. a.

S'a cântat din nou „Trăiască Regele" şi astfel şedinţa a luat sfârşit.

Leopold Vidraşcu

Manifestaţii româneşti la Odesa

Serbare de sfârşit de an la şcoala primară românească

În ziua de 7 Iunie a. c. şcoala primară românească, de sub conducerea d-nei Culev I. a organizat serbarea de sfârşit de an.

Au participat: d. d. inspectori şcolari Marca D-tru şi Leopold Vidraşcu părinţii elevilor şi altă lume.

A luat cuvântul d-na directoare Culev I. mulţumind elevilor pentru sârguinţa depusă în cursul anului şi părinţilor pentru bunăvoinţă arătată faţă de conducerea şcoalei. Cu această ocazie s'au împărţit daruri şi bani elevilor săraci şi silitori, donaţi de d-na înv. Vorobiev.

S'a oficiat apoi un Te-Deum, săvârşit de Părohul respectiv, răspunsurile fiind date de corul şcolarilor.

A urmat următorul program artistic executat de elevii şcoalei:

Partea I-a

1. *Imnul Regal*
2. *Pe-al nostru steag (cor).*
3. *Salutul celor mici (poezie), recitată de elevа Poleacu Lida.*
4. *Tricolor.*
5. *Steagul (poezie).*

Partea II-a
Dansuri naţionale:

1. *Banul mărăcine.*
2. *Hora studenţilor.*
3. *Sârba.*

Partea III-a

1. *„România Mare"* cântă de rentru, executată admirabil de elevii şcoalei.

Lumea participantă a fost peste măsură de mulţumită.

Această manifestaţie românească a fiilor de Români, ce-au scăpat fugi bolşevic vreme de peste 20 şi ceva de ani, pe lângă alte multe manifestaţii de asemenea natură arată încă odată mai mult existenţa sufletului nostru românesc, a cărui viaţă a fost înăbuşită de stăpânirea ce se prăbuşeşte acum pentru totdeauna.

Publicul a manifestat strigând:

Trăiască armata Română, desrobitoarea noastră!

Trăiască Regele nostru Mihai I!

Trăiască Conducătorul nostru Mareşal I. Antonescu.

Trăiască Transnistria Românească!

TRANSNISTRIA

VIAŢA ROMÂNEASCĂ ÎNTRE NISTRU ŞI BUG

MANIFESTAŢII CULTURALE LA TIRASPOL

Corul şi teatrul religios de pe lângă Consiliul de Patronaj, pornit într'un mare turneu de propagandă culturală şi naţională prin oraşele din Bucovina, Basarabia şi Transnistria, a poposit — în seara zilei de 23 Iunie a. c. în municipiul Tiraspol.

Pe peronul gării, cei peste o sută oaspeţi au fost întâmpinaţi de către reprezentanţii tuturor autorităţilor administrative şi culturale ale judeţului şi municipiului, în frunte cu d-lui colonel Pompiliu Georgescu, prefectul judeţului Tiraspol; maior A. Scriban, primarul municipiului, Ion On. Cociu, inspector şcolar al municipiului şi jud. Tiraspol; N. Dediocenco, vice-primar al municipiului din guvernământ, etc.

Mosafirii au fost apoi conduşi la teatrul de stat „Ştefan cel Mare", unde au dat un mare concert sub conducerea d-lui prof. N. Oancea.

S'au executat cântece religioase, naţional-patriotice şi populare. Bucăţile: „Păstorul" de I. Velceanu, „Iacaşa" de S. Nicolescu şi marşul „Ţara ne cheamă", au fost în mod deosebit de călduros aplaudate şi repetate.

In dimineaţa zilei de 24 Iunie a. c. corul a cântat în spitalele de campanie pentru răniţi, iar d-na Sanda I. Mateiu — directoarea propagandei consiliului de patronaj şi d. prof. universitar I. Savin — preşedintele comitetului de direcţie al teatrului misionar, au participat la o mare întrunire a tuturor intelectualilor moldoveni-transnistrieni din cuprinsul judeţului Tiraspol, organizată de inspectorul şcolar judeţean în fruntaşa comună Slobozia.

Oaspeţii, primiţi cu călduroase ovaţii de către sute de învăţători, preoţi, primari, etc., au fost salutaţi de d. colonel Pompiliu Georgescu, prefectul judeţului Tiraspol, în cuvinte însufleţite şi pline de adevăr cu privire la marea însemnătate pe care o are graiul şi credinţa în viaţa omenirei şi în mod deosebit în viaţa neamului nostru românesc. Numai datorită credinţei puternice şi păstrării graiului, am putut găsi azi şi îmbrăţişa cu toată dragostea sufletului nostru pe fraţii români-transnistrieni, desrobiţi prin vitejia ostaşilor noştri şi prin înţeleapta conducere a M. S. Regelui şi a Mareşalului-Conducător Ion Antonescu.

S'a desfăşurat, apoi în curtea şcoalei primare Nr. 1, pe o scenă împodobită cu multă verdeaţă şi pe care fâlfâia demn şi impresionant tricolorul românesc, programul unei scurte şi ocazionale şezători, organizată de şcolari.

Danţurile naţionale transnistriene: „Moldovenească" şi „Măriţa", precum şi exerciţiile de gimnastică, au plăcut în mod deosebit, prin felul cum au fost executate.

D-na Sanda I. Mateiu — în cuvinte alese şi exprimate într'o formă de o claritate şi o frumuseţe impresionantă — arată rostul Consiliului de Patronaj de sub preşedinţia d-nei Maria Mareşal Antonescu, precum şi înfăptuirile acestei organizaţii femenine, chemată a sprijini prin ajutor material şi moral şi pe cei cari luptă pe front şi pe cei rămaşi la vatră, orfani şi sărmani.

Face un călduros apel la sufletele şi inimile femeilor moldovence transnistriene, surori de sânge, grai şi credinţă, să sprijine cu toată inima pe cei ce luptă împotriva bolşevicilor, duşmani ai familiei şi credinţei creştine, singura care în vremuri de restrişte aduce mângâiere şi alinare sufletului omenesc.

D. prof. universitar I. Savin începe prin a-şi exprima emoţia şi bucuria sufletească, că La învrednicit Dumnezeu să trăiască o zi de înălţare sufletească în mijlocul fraţilor români transnistrieni.

Spune mai departe, că noi luptăm în numele credinţei noastre strămoşeşti şi în numele dreptăţii şi vom învinge pe cei ce au hulit, batjocorit şi prigonit credinţa creştină şi au călcat dreptatea în picioare. Veacuri întregi, duşmanii noştri din stepele răsăritene, ne-au chinuit şi jefuit, fiindcă ei au fost mulţi, iar noi puţini şi despărţiţi unii de alţii. Acum fiind uniţi aproape toţi românii din apele Bugului şi până în cele ale Tisei, putem să arătăm lumii întregi şi să dovedim duşmanilor că avem şi noi dreptul la o viaţă liberă într'o ţară mare.

Dreptatea e de partea noastră şi Dumnezeu ne-a dat un vrednic şi mare Conducător în Mareşalul Ion Antonescu. Să-l ascultăm şi să-l urmăm cu credinţă toţi românii, căci numai astfel, şi noi şi urmaşii noştri, vom putea trăi o viaţă fericită.

In după amiaza aceleiaşi zile, în sala teatrului de Stat din Tiraspol, în faţa tuturor intelectualilor ce au luat parte la adunarea dela Slobozia şi a şcolarilor premianţi din tot judeţul, trupa de artişti a Consiliului de patronaj a reprezentat piesa cu subiect religios „Drumul Crucii" de I. Frumuşani, corurile fiind executate sub conducerea maestrului prof. N. Oancea.

După spectacol în faţa teatrului, în sunetele unei muzici militare s'a încins o horă frăţească-românească, cum încă nu s'a văzut nici odată pe vatra oraşului Tiraspol.

Conferinţă administrativă în Transnistria

La 21 Iunie, d. prof. G. Alexianu, guvernatorul Transnistriei, a convocat într'o conferinţă administrativă la Direcţiunea Agriculturii din Odesa, pe toţi directorii, prefecţii şi funcţionarii superiori ai Guvernământului.

Conferinţa a fost deschisă la ora 10, printr'un cuvânt rostit de d. guvernator.

D.sa, amintind tuturor că s'a împlinit un an dela începerea războiului nostru sfânt, cere un moment de reculegere în memoria eroilor căzuţi pentru cruce şi neam.

Asistenţa în picioare, aşteaptă tăcută.

In continuare, d. guvernator, exprimă în numele d.lui Mareşal Ion Antonescu şi personal, mulţumiri pentru câştigarea marei bătălii agricole şi cere tuturor şi pe viitor să muncească cu aceeaş râvnă, chiar sporită, pentru binele Patriei.

Ofensiva agricolă câştigată, d. guvernator declară deschisă a doua mare bătălie, anume a reconstrucţiilor.

Ofensiva reconstrucţiilor este la fel de importantă şi oferă un nou prilej de a ne pune în valoare capacitatea de muncă organizată, de astădată, în scopul refacerii.

Dela această ofensivă nimeni nu trebue să lipsească şi randamentul pretins este „maximum" dela fiecare şi dela toţi.

Sunt discutate în continuare chestiuni de ordin administrativ şi economic ajungându-se la soluţii practice şi executorii.

Au fost de faţă d.nii: E. Cercavschi, secretar general al Guvernământului, O. Gheorghiu, directorul administraţiei, Grecul, directorul comerţului, Gotsman, directorul Industriei, Murtaza, directorul agriculturii, Ştefănescu, directorul învăţământului şi cultelor, Ciubuc, directorul monopolurilor, Frasin Munteanu Râmnic, directorul propagandei, dr. P. Niculescu, directorul Spitalelor civile, maior dr. Tătăranu, directorul Sănătăţii, Veniamin Medveţchi, şeful Oficiului de Studii, inspector Vinogrodschi, col. Velcescu Matei, prefectul jud. Odesa, prefectul jud. Ananiev, col. Bolintineanu Constantin, prefectul jud. Balta, col. Nica Vasile, prefectul jud. Berezovca, col. Pop Leonida, prefectul jud. Dubăsari, col. Dobriceanu M., prefectul jud. Golta, col. Isopescu Modest, prefectul jud. Jugastru, col. Gheorghiade Ştefan, prefectul jud. Moghilău, col. Năsturaş, prefectul jud. Oceacov, lt. col. Gorschi V., prefectul jud. Ovidiopol, lt. col. Constantin Popescu Corbu, prefectul jud. Tiraspol, col. Georgescu Pompiliu, prefectul jud. Tulcin, col. C. Loghin.

Av. Gherman Pântea, primarul Odesei, O. Verenca, director de cabinet şi numeroşi alţi funcţionari superiori.

MARŞUL CONDUCĂTORULUI

D-lui Mareşal Ion Antonescu puterea şi fala României, — omagiul respectuos al unui român.

Veniţi, Români, ne chiamă ţara
Şi Marele Conducător!
Un glas puternic redeşteaptă
Mândria noastră-a tuturor.

Când Mareşalul porunceşte,
Cu toţii lângă el să fim!
Prin gând şi muncă, braţ şi luptă,
O ţară nouă să zidim!

Trecutu 'ntunecat se stinge,
Se-aprinde un falnic viitor,
Şi neamul nostru 'ntreg urmează
Pe Marele Conducător.

Pe toţi ne-aşteaptă altă soartă,
Avem, din nou, un singur ţel,
Avem ca şi Conducătorul,
Voinţa dârză de oţel!

Azi România se îndreaptă
Spre un liman mântuitor,
Trăiască bunul, înţeleptul
Şi Marele Conducător!

HORIA FURTUNA

CĂMINUL CULTURAL JUDEŢEAN ORHEI IN TRANSNISTRIA

Căminul cultural al judeţului Orhei, concomitent cu rodnica sa activitate culturală şi naţională desfăşurată în colaborare cu căminele săteşti pe plaiurile Orheiului, a hotărît să extindă această activitate a sa şi asupra Transnistriei în scop de a trezi conştiinţa naţională la moldovenii transnistrieni, cari timp de peste 20 de ani, au îndurat teroarea şi umilinţa întunecatei învăţături bolsevice.

Ca prim obiectiv al acestei acţiuni a fost aleasă com. Jora Mare din jud. Râbniţa, un important centru moldovenesc situat pe malul stâng al Nistrului, în dreptul jud. Orhei.

Astfel, în ziua de Duminică 21 Iunie a. c., caravana de propagandă a căminului cultural judeţean Orhei, compusă din 130 persoane, conducători 12 preoţi, cor, orchestră, fanfară, trupă de teatru, etc., au ajuns la ora 7 dimineaţa la punctul de trecere a Nistrului.

Trecerea Nistrului s'a făcut la 8 dimineaţa în bărci frumos împodobite cu drapele naţionale şi verdeaţă.

Pe malul transnistrian au eşit întru întâmpinarea oaspeţilor peste 4.000 de moldoveni în frunte cu d. Timotei Ciubotencu subprefectul judeţului Râbniţa, preoţii Ion Bârsănescu, pr. Meilă Popencu, pr. Pasinschi, şi un preot ieremonah din Mihailovca, în odăjdii bericeşti, Ion Oşianu, insp. şcolar. jud. Râbniţa, Virgil Popescu, secretarul primăriei Râbniţa, preşedinte al asoc. tineretului românesc din Râbnic, Spiridon Dumitru, dirigintele Of P.T.T. din Râbniţa, Zancov Ioan, şeful serv. economic judeţean, insp. şcolar localnic Chiril Crupeniţchi, 30 funcţionari de la prefectura Râbniţa, membrii corpului didactic primar din Jora Mare şi satele din împrejurimi, etc.

In timpul trecerei Nistrului fanfara din Jora Mare a executat cântece naţionale şi marşuri.

Un frumos act de triumf din verdată a fost ridicat în cinstea oaspeţilor, cu următoarea I inscripţie: „Trăiască Mareşalul-Desrobitor Ion Antonescu !" bine aţi venit !

Primarul com. Jora Mare, Ion Paierele, asistat de primarul com. Butuceni, Dănilă Mamei, a oferit tradiţionala pâine şi sare, iar d. sub-prefect Tmotei Ciubotencu, în alese cuvinte a urat bun venit.

Apoi d. Ion Oşianu, insp. şcolar al jud. Râbniţa a ţinut o însufleţită cuvântare din care desprindem: Bătrânul nostru fluviu nu mai este despărţitor de fraţi, el s'a preschimbat într'o minunată şi frumoasă cale fără pulbere, aducătoare de bogăţie şi linişte, pentru bravii urmaşi ai străjerilor lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, aşezaţi aicea din străvechi timpuri.

Sufletul ne tresaltă sub clopotul sentimentelor ce-l năpădesc şi într'o unanimă înflăcărare vă zicem: „fiţi bine veniţi în mijlocul nostru".

D. Octavian Mitric, într'o însufleţită cuvântare a mulţumit pentru primirea făcută cu atâta bucurie şi căldură sufletească de către impunătorul număr de moldoveni transnistrieni, accentuând că trecerea în Transnistria a căminului judeţean Orhei, se face sub semnul Crucii, al iubirii de Neam, a încheiat cu omagii de recunoştinţă datorate M. S. Regelui Mihai I şi Mareşalului Desrobitor Ion Antonescu.

Fanfara de sub conducerea maestrului Magala Nichita, a intonat Imnul Regal.

Soborul de preoţi orheeni în frunte cu Ic. St. Nicolae Caraman, protopopul judeţului, a oficiat un scurt Te-Deum pentru M. S. Regele Mihai I şi pentru d. Mareşal Ion Antonescu Conducătorul Statului Român.

După aceasta oaspeţii, în frunte cu fanfara Gimnaziului industrial de băeţi Orhei, cler în odăjdii, etc. precum şi miile de localnici, s'au încolonat şi au plecat spre biserica comunei Jora, unde toţi preoţii în sobor au oficiat un impresionant serviciu religios al Sf. Liturghii, răspunsurile fiind date de corul căminului cultural judeţean Orhei de sub conducerea talentatului dirijor Vasile Caraman.

Ceremonia religioasă a impresionat până la lacrimi.

La terminarea slujbei religioase, care a durat peste patru ore, impunătorul sobor de 16 preoţi, au oficiat un Te-Deum pentru Suveran şi Conducător, iar apoi un parastas pentru eroii desrobitori.

A urmat conferinţa d-lui profesor Dumitru Munteanu, directorul gimnaziului Vasile Lupu din Orhei şi preşedinte al căminului cultural orăşănesc central Orhei, care în mod documentat şi impresionant a tratat despre Transnistria.

In concluzie conferenţiarul şi-a exprimat bucuria revederii fraţilor, făcând un călduros îndemn la Unire în jurul Regelui şi a Mareşalului.

Apoi s'a desfăşurat un bogat şi variat program compus din coruri de sub conducerea d-lui profesor Zaharia Poroseci şi Vasile Carman, orchestra de coarde de sub conducerea d-lui Gheorghe Samrai, concert de fanfară sub conducerea d-lui Nichita Magală, solo admirabil executat de elevele Angela Borş, Martalog şi Eugenia Caraman, iar d. Nicolae Malcinschi şi eleva Lola, Lătescu, Mihail Mănescu, Caraman T. frumoase recitări.

Piesa „Vocea Sângelui" executată foarte bine de către Căminul Cultural Ştefan Cel Mare din Isacova jud. Orhei, de sub conducerea harnicului ei conducător şi autor director Dumitru Popescu.

In cadrul programului desfăşurat elevul transnistrian Lobodan Iacob din comuna Jora a recitat minunat o închinare „Mareşalului" şi „Hai tu armă" închinat eroilor Români, pentru cari a stârnit admiraţia asistenţei.

A plăcut mult corul Transnistrian din comuna Ghidirim sub conducerea d-lui profesor Beiman Efim precum şi echipa de dansatoare din Râbniţa, care sub conducerea d-rei Olga Mateiaş directoare de şcoală din Râbniţa a executat cu măestrie de baletistă dansuri naţionale şi locale.

D. G. Focşa Inspector general al Fundaţiei Culturale Regele Mihai I din Bucureşti, într'o prea frumoasă cuvântare a adus elogii şi mulţumiri fraţilor Transnistrieni pentru primirea făcută, apoi a accentuat în mod documentat legătura aşa de puternică între fraţii de pe ambele maluri ale Nistrului.

După ce corul Căminului Cultural judeţean a executat admirabil Trompetele răsună şi Trăiască România, la terminarea programului d. Petre Guciulna, într'o înflăcărată cuvântare a făcut un aspru bilanţ regimului distrugător al călăului Stalin şi a arătat dragostea fraţilor din România pentru moldovenii Transnistrieni, a adus omagii M. S. Regelui Mihai I, Adolf Hitler, Conducătorul Marelui Reich German, Mareşalului Ion Antonescu genialul Conducător şi salvator al Neamului Românesc, pentru glorioasa armată română şi Transnistria în veci românească.

Intreaga asistenţă a făcut o entuziastă şi spontană manifestaţie de simpatie.

La ora 6 p. m. Orheenii însoţiţi de reprezentanţii autorităţilor locale şi mii de locuitori au fost conduşi la Nistru, de unde s'a făcut trecerea pe teritoriului judeţului Orhei.

Cu prilejul acestei manifestări româneşti din Jora, mai multe pachete cu revista „Albina", Foi duminicale, şi cărticele de rugăciuni au fost distribuite mulţimii de către conducătorii Căminului Cultural judeţean Orhei, iar alte pachete cu cărţi au fost predate şcoalei primare punându-se bazele unei biblioteci populare.

La fel Căminul Cultural Orhei a donat Bisericii din Jora 2 frumoase icoane.

In dorinţa de a cimenta cât mai mult dragostea şi legătura noastră pentru fraţii moldoveni Transnistrieni, Căminul Cultural judeţean Orhei a hotărît să se ia spre educare şi totală îngrijire pe talentatul elev Lobodan Iacob de 14 ani, orfan de părinţi şi care încă la vârsta de 7 ani a cunoscut deportarea în Siberia, de unde a fugit spre satul său natal.

Pentru asigurarea reuşitei manifestării din Jora-Transnistria au contribuit în mod deosebit Părintele Ion Bârsănescu, Parohul acelei comuni, Ambrosie Cernobrisov, directorul şcoalei mixte împreună cu toţi învăţătorii şi Ion Paierele, primarul comunei Jora Mare.

Vizita unui grup de profesori la Odesa

Un grup de 40 profesori din Chişinău, Iaşi, Bucureşti, aflaţi sub conducerea d-lui profesor universitar Şt. Bărsănescu, dela Iaşi, au făcut în oraşul Odesa, o călătorie de studii.

Sosiţi aici în ziua de 14 Iunie, d-lor au rămas aici trei zile, fiind găzduiţi la hotelul „Bucureşti". In acest timp au vizitat şi au făcut cunoştinţă cu cele mai de seamă instituţii, fabrici şi tot ce reprezintă vitalitate în acest oraş mare al Mării Negre.

Printre altele, în ajunul plecării, rugând pe d. prof. Şt. Bărsănescu să mărturisească impresiile cu care d-sa şi întregul grup pleacă din Odesa, ne-a făcut următoarele declaraţii:

„Cine vine în Odesa, e orbit de transformarea oraşului în spirit românesc, căci peste tot vezi firme româneşti, afişaj românesc, gazete din abundenţă şi auzi vorbindu-se româneşte, de unde rezultă că actuala conducere a oraşului a lucrat nu la întâmplare, ci sub inspiraţia unei concepţii de Stat Român.

După câte suntem informaţi, această înfăptuire, revine în întregime d-lui C. Vidraşcu, vice-primar, care a dat dovadă de energie, pricepere şi mult tact.

Am vizitat instituţiile oraşului în frunte cu Opera, şcolile, fabricile deschise şi am constatat interesantul spectacol că dintr'un oraş mort, Odesa reînvie, căpătând o înfăţişare de oraş apusean, pe care a avut-o desigur cel puţin un sfert de veac înainte.

O impresie care trebueşte semnalată e aceia pe care mi-au făcut-o şcoalele.

Liceul ucrainian, ridicat de bolşevici este dotat cu mult mai puţin decât liceul mijlociu dela noi, fără bibliotecă şi laborator în regulă.

Biblioteca publică în dezordine şi abia acum iniţiativa românească a trebuit să intervină pentru a o organiza.

Nici Universităţile, mai ales Facultatea de medicină, par a nu fi fost dotate de bolşevici, rămânând cu zestrea lor de acum un sfert de veac.

Dealtfel, vizitatorul acestui oraş, constată dela început că Odesa de azi este vechea Odesă a ţarismului, nefiind înzestrată aproape cu nimic de bolşevici.

Cercetând programa analitică a noului liceu, fost sovietic, observ de la început că s'a revenit la programa dinainte de războiul mondial, inspirată din programele Germane dela sfârşitul veacului al XIX-lea, programe pe care liceele noastre le-au depăşit de mult.

O altă impresie deosebită mi-a făcut-o afluenţa mare a credincioşilor la slujba de Duminecă când pe lângă sf. liturghie s'a oficiat un parastas pentru decedatul general Vasiliu.

La opera de românizare întreprinsă aici şi-au dat concursul în deosebi elemente din Basarabia, care se bucură de avantajul special de-a cunoaşte şi limba rusă. Astfel, am revăzut un fost elev al meu, tânărul Leopold Vidraşcu, învăţător, detaşat aici ca inspector şcolar cu organizarea cursurilor de l. română. Îşi face datoria din plin, organizând până acum cinci cursuri mari numai pentru adulţi benevoli cu 1550 frecvenţi, alte 4 cursuri numai pentru corpul didactic cu 800 frecvenţi şi alte vreo 29 cursuri depe la diferite direcţii ale Primăriei şi felurite întreprinderi cu peste 1200 frecvenţi.

Totuşi numărul acestor elemente este mult prea mic, mai ales în ceea ce priveşte corpul didactic, pentru următorul motiv: nu numai moldovenii, dar chiar ruşii şi celelalte naţionalităţi doresc să înveţe limba română. Ei vor cărţi româneşti, ei vor şcoli româneşti şi ar dori să li se dea un număr cât mai mare de forţe intelectuale din ţară.

Un gest politic necesar ar fi deci acela de-a răspunde cererilor formulate, trimiţând aici, măcar pe timpul celor trei luni de vară, elemente de muncă culturală pentru a satisface dorinţa de cultură românească.

D. inspector şcolar Marcu D-tru mi-a vorbit de „Cercul cultural românesc", unde s'au înscris peste 10.000 membri. Aici ţin cursuri de limba română şi conferinţe. Mi s'a arătat regretul că n'au elemente şi dorinţa expresă ca din ţară să vină elemente pentru muncă."

„Pe tot drumul, între gări, se întâlnesc Moldoveni, preoţi localnici, care vorbesc o moldovenească frumoasă ca din Creangă.

Totul denotă hărnicie, ordine şi vesteşte un belşug de producţie.

Toată lumea, aici, aşteaptă afirmarea unei politici de stat românesc şi concursul intelectualilor şi al corpului didactic din ţară, pentru răspândirea învăţământului românesc în toată Transnistria".

CUIBUL MOLDOVENILOR DELA HARKOW

(Urmare din pagina 3-a)

venesc, atât în boierime, ca Elena Samoilova, cât şi mai ales la Moldovenii mai de jos, unde înrâurirea Rusască nu s'a început decât după era de rusificare forţată, după 1870—1880.

c. PROCOPIE CARAIMAN-CULICOVSCHI Polcovnic. Din căsătoria sa din Moldova cu Alexandra Ion Talpă dela Dorohoi, a avut 5 copii, căsătoriţi în familia Abaza, dar şi în o mare familie Rodzeanco; Matei ce-a fost colonel deputat, Mareşalul nobilimei de Charkow. Fiii săi se căsătoresc în familiile Condrat, Polobotoc, Maior Smochină, Maior Balabin, Maior Zarudnă; deci amestecat. Un descendent din această familie a fost Ofiţer de ordonanţă şi soţ morganatic surorii Ţarului Nicolae II, a trăit cu soţia sa la Copenhaga, pe lângă împărăteasa-văduvă a lui Alex. III, fiică a lui Cristian IX al Danemarcei.

d. La fel cu descendenţii din familiile Moldovene MOŢOC, RUGINA, CODREANU BANTAS, VRACNIŢA, BRAHA — Braghină, VREAME, cari păstrează tradiţiile moldovene; dar se căsătoresc şi în neamurile locale Malo-Ruse.

Peste tot, la neamurile boereşti, raportul de sânge Moldovan Ucrain se înfăţişează aşa: 5/1 la Generaţia II; 5/3 la Generaţia III; 5/5, adică tocmai pe tocmai, juma-juma, la Generaţia IV, către 1800.

5. Oştenii mai de rând, însă, au păstrat graiul, credinţa, obiceiurile Moldoveneşti neştirbite, până prin 1890, adică 6 generaţiuni în şir. Numai după această dată, care corespunde cu epoca de rusificare forţată, Moldovenii încep a vorbi ruseşte, şi a-şi schimba din obiceiuri.

Femeile Moldovence au rezistat cu o generaţiune mai târziu, aşa că le-a apucat sloboda din 1917—1918 încă vorghind şi simţind moldoveneşte. Ce-o fi fost după această dată, nu putem şti, până nu se va fi desrobit şi această parte şi regiune prin trupele aliate din Campania în curs.

Prof. C. G. Bedreag

TRANSNISTRIA

HRONICUL VREMII

Un colonel erou

D. general Mihail Lascăr, comandantul unei Brigăzi mixte de munte care luptă în Crimeea, a dat un ordin de zi prin care propune pentru a treia decorare pe locotenent colonelul erou Ionescu Stoian, comandant al unui divizion de tunuri de munte.

Iată strălucitele fapte de arme ale acestui viteaz ofiţer român:

In luptele grele care au avut loc între 17—23 Decembrie 1941 în faţa celor mai puternice întăriturl din lume pentru cucerirea dealului Capella din Crimeea, şi două sate din apropierea oraşului Sevastopol, locotenent colonelul Ionescu Stoian a sprijinit cu mult folos, prin focul unităţii sale, lupta ostaşilor Brigăzii de munte, care s'a acoperit de faimă şi de toată admiraţia şi recunoştinţa tovarăşilor noştri, ostaşii germani.

Pe tot timpul luptei, locotenent colonelul Ionescu Stoian a stat în linia I-a, îndemnând şi încurajând prin pilda sa pe ostaşi.

Sub focul îndârjit al artileriei şi brandturilor vrăjmaşe, cari trăgeau asupra Brigăzii, el a condus cu mult curaj şi pricepere focul întregii artilerii a brigăzii, deoarece divizionul de Tunuri pe care-l comanda nu mai rămăsese decât cu două tunuri. In felul acesta a asigurat cucerirea unor însemnate dealuri întărite.

Pentru aceste frumoase dovezi de curaj şi bravură, d. general Lascăr Mihail, comandantul Brigăzii de Munte, a propus pe locotenent colonelul Ionescu Stoian pentru a treia decorare cu Ordinul Mihai Viteazul cl. III-a, citân. du-l totodată prin ordin de zi pe Brigadă.

Manifestaţie creştină la Moghilău

La 22 Iunie cu ocazia aniversării zilei de vecinică memorie românească, ziua când primele lovituri de tun au vestit învierea şi desrobirea noastră, s'a oficiat în biserica ortodoxă din oraşul Moghilău, un Te-Deum la care au luat parte pe lângă autorităţile româneşti şi un mare număr de vechi credincioşi localnici.

Seara cu aceeaşi ocazie, la cinematograful oraşului, au rulat filmele româneşti: Bucovina şi Ţara Moţilor, ambele trezind în inimile asistenţilor un viu interes pentru viaţa frumoasă, românească şi liberă de care populaţia localnică a fost lipsită atâtea veacuri şi a stârnit exclamaţii de adâncă admiraţie. Au luat parte: vrednicul prefect al judeţului, colonel C. Năsturaş, apreciat şi în literatură pentru delicata sa poezie, fiind cunoscut sub pseudonimul de Volbură Poiană Năsturaş, inspectorul şcolar Burjuş P., subinspectorul şcolar Sahleanu N şi toţi funcţionarii din localitate.

UNIVERSITATEA LIBERĂ „DIMITRIE CANTEMIR" DIN ODESSA

Prelegerea d-lui prof. S. Mehedinţi

In aula Universităţii din Odesa a avut loc prima prelegere a Universităţii libere „Dimitrie Cantemir" organizată de Direcţiunea Propagandei Guvernământului.

Rectorul Universităţii Odesene a salutat prezenţa Domnului prof. Simion Mehedinţi; învăţatul român, vorbind în aula Universităţii stabileşte o legătură trainică cu vechea cultură românească.

„Activitatea Dvs. de mare geograf şi om de ştiinţă ne este cunoscută. Sunteţi bine venit, iar lecţia Dvs. va fi un îndreptar de şcoală şi viaţă nouă".

Cuvântul transnistrienilor

D. doctor Ilie Zaftur arată scopul Universităţii libere, care va fi un far de lumină şi de îndrumare.

Direcţiunea Propagandei Guvernământului colaborează strâns cu Institutul român transnistrian, şi prin conferinţa d-lui prof. Mehedinţi, mare profesor şi educator în fiinţă Universitatea liberă „Dimitrie Cantemir".

Înfăţişează cu căldură temeiurile istorice şi etnice pe care stăpânirea românească clădeşte o nouă viaţă.

„Rolul României"

D. profesor Simion Mehedinţi vorbeşte apoi despre „Rolul României în evenimentele actuale".

Poporul românesc a fost cel mai vechi popor de plugari în faţa stepei, a întemeiat cel dintâi stat şi a avut cea mai veche civilizaţie faţă de Pontul Baltic.

Statul moscovit, despre care pe la 1500 nici nu se ştia nu a luat parte la desvoltarea Europei. La 1400 el nu există pentru restul Continentului.

Din bogata documentare a profesorului Mehedinţi desprindem faptele: călătoria lui Herberstein (1517) ne dă cea dintâi hartă iar cel care creiază o cartografie a nordului Simeriei a fost românul Niculae Milescu.

Statul moscovit s'a născut în spatele lumii vechi, în partea plină de întuneric, în ţinuturile nepreţuite şi necunoscute; statul rusesc s'a născut fără nici un război, fără nici o muncă; prin birurile cele mai indiferente, ajunge cel mai mare stat continental al planetei, deşi sub Petru cel Mare nu avea decât 14 milioane de locuitori. La mărirea lui cum şi la întoarcerea acestei Rusii, cre iată în vid, cu faţa spre Europa am contribuit şi noi Românii. Niculae Milescu marele umanist este dascălul lui Petru cel Mare. Apoi Petru Movilă, Dimitrie şi Antioh Cantemir. Şi astfel „am aprins focul cu mâna noastră pe crestetul nostru". In 1772 Rusia este până la Bug şi din 20 în 20 de ani ajunge la Nistru, Prut şi Gurile Dunării.

Statul Moscovit a imaginat cel mai grozav atentat, iar sub regimul bolşevic a vrut amestecarea tuturor raselor şi robie generală.

A procedat la organizarea unui singur popor, o turmă de obi, sub o singură sabie peste capetele lor şi astfel, a devenit cea mai mare primejdie pentru toată omenirea realizând cea mai batjocoritoare formă de viaţă, „rob să te naşti, rob să trăeşti". Două concepţii de viaţă s'au găsit faţă în faţă. Alături de concepţia germană-latină se găseşte şi poporul nostru, cel dintâi stat organizat în zona lumii vechi, „bastionul cel mai înaintat în faţa Asiei". El luptă să răstoarne cea mai grozavă teroare pe care a întâlnit-o România.

S. S. Pr. Harthel a rezumat în limba rusă interesanta conferinţă a învăţatului român.

Un post telefonic pe frontul Sevastopolului

CRONICA SĂPTĂMÂNII

■ Duminică dimineaţa a avut loc în Bucureşti, în prezenţa d-lui contra-amiral adjutant N. Păiş, ministru subsecretar de stat pentru marină, sărbătorirea „Zilei Apelor". După ce preotul garnizoanei a oficiat o slujbă religioasă pentru pomenirea eroilor sportivi morţi pentru patrie, d. ministru subsecretar de stat N. Păiş rostit o caldă cuvântare în care a arătat însemnătatea sărbătorirei acestei zile. Au mai luat cuvântul d-nii: colonel Medeleanu, şeful sportului românesc şi maior Bârzănescu, preşedintele federaţiei sporturilor pe apă.

■ D. profesor G. Alexianu, guvernatorul Transnistriei, a aprobat propunerea Direcţiunii Propagandei de a se alcătui un atlas linguistic român al Transnistriei, lucrare de mare însemnătate ştiinţifică şi naţională, care va fi întocmită de către institutul de linguistică român de sub onducerea d-lui prof. Alex. Rosetti.

■ D-na Maria Mareşal Antonescu, însoţită fiind de un grup de doamne din Consiliul de Patronaj, a vizitat zilele trecute comuna Budeşti din judeţul Ilfov. La coborirea din maşină, d. primar al comunei a prezentat raportul de activitatea Comitetului de Patronaj local. D-na Maria Mareşal Antonescu a mulţumit Comitetului de Patronaj pentru munca depusă, împărţind apoi copiilor pungulite cu bomboane. In cântecele elevilor şi în uralele mulţimei, doamna Maria Mareşal Antonescu, împreună cu doamnele care o însoţeau, s'a îndreptat la spitalul din localitate, unde a vizitat bolnavii şi întreaga clădire, constatând că totul este bine condus.

■ D. profesor Mihai Antonescu, vice-preşedintele Consiliului de miniştri, a primit următoarea telegramă din partea d-lui Alessandro Pavolini ministrul culturii populare din Italia:

„Excelenţei Sale

D-lui Mihai Antonescu, vice-preşedintele Consiliului de miniştri, Bucureşti.

Grupul ziariştilor italieni, care a fost de curând oaspetele guvernului român, s'a înapoiat în Italia cu cea mai vie amintire a vizitei făcute. Ţin ca împreună cu ei să vă exprim cele mai vii mulţumiri pentru primirea şi delicatele atenţiuni arătate.

Primiţi expresiunea celei mai înalte consideraţiuni.

Alessandro Pavolini".

■ Marţi 30 Iunie a. c., s'a ţinut în Bucureşti un consiliu de miniştri sub preşedinţia d-lui prof. Mihai Antonescu, vice-preşedintele consiliului de miniştri, la care au participat toţi membrii guvernului şi d-nii generali C. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, C. Calotescu, guvernatorul Bucovinei, profesor G. Alexianu, guvernatorul Transnistriei, I. N. Finţescu, administratorul general al Creditului Industrial şi general Orezeanu, director general al Căilor Ferate.

Consiliul s'a ocupat de situaţia agricolă a ţării. D. vice-preşedinte al Consiliului a arătat că planul agricol a fost executat în întregime, însămânţându-se în primăvara aceasta 10.632.199 hectare.

Consiliul s'a ocupat de chestiunea preţurilor, d. vice-preşedinte al consiliului arătând că Guvernul Mareşalului Antonescu este hotărît să împiedice orice încercare de ridicare a preţurilor în dauna populaţiei.

In continuare, consiliul a mai luat în discuţie: aprovizonarea cu lemne, planul agricol din toamnă, expoziţiile regionale care se vor face la Chişinău, Cernăuţi şi Odessa, precum şi diferite probleme privitoare la administraţia din Bucovina, Basarabia şi Transnistria.

■ Direcţia generală C. F. R., face cunoscut că autorizaţiile de călătorie pe calea ferată, pentru călătorii cari trec din Transnistria la vest de Nistru spre interiorul ţării, se eliberează de guvernământul Transnistriei. Aceste autorizaţii de călătorie, sunt valabile, după trecerea prin Tighina şi pe reţeaua C. F. R. din restul ţării. In acest sens, staţia Tighina va elibera bilete de tren călătorilor ce vin din Transnistria, pe baza autorizaţiilor de călătorie, date de guvernământul Transnistriei. De asemenea, staţiile din interiorul ţării la prezentarea autorizaţilor eliberate de guvernământul Transnistriei, pentru dus-întors, vor emite legitimaţii de călătorie până la Tiraspol.

■ D. prof. Mihai A. Antonescu, vicepreşedintele Consiliului de Miniştri, a acordat un interview ziarului italian „Popolo di Roma", în care a arătat realităţile după care ne conducem şi funcţia României în noua Europă. Vorbind despre organizarea Transnistriei, d-sa a spus: „In Transnistria, unde trupele noastre de ocupaţie au organizat un guvernământ civil pe lângă comandamentul suprem, încercăm o nouă experienţă administrativă, înlocuind organizaţia economică comunistă şi economia de stat sovietică. Statul economic, prin organele sale, conduce astăzi întreaga activitate, substituindu-se statului marxist de eri".

Lupta cavaleriei noastre

In tot cursul acestei ierni, cavaleria românească a luptat fără răgaz, săvârşind fapte de arme care au stârnit admiraţia trupelor germane, cu care s'a găsit foarte des cot la cot.

D. general Avramescu, comandantul corpului de vânători de munte şi totdeodată comandant al cavaleriei, a dat un ordin de zi către cavalerişti, aducându-le mulţumirile şi laudele sale şi închinându-se cu pioşenie în faţa eroilor cavalerişti morţi la datorie.

Indată după marea izbândă dela Marea Azovului, cavaleria s'a îndreptat spre Crimeea, unde, după un scurt răgaz, a intrat în luptă atacând un inamic puternic şi bine adăpostit de teren şi înaintând printre reţele de sârmă şi prin focul puternic al vrăjmaşului, 2000 de metri dela locul de plecare.

A trecut apoi la urmărirea inamicului. La 1 Noembrie intră în Crimeea şi — trecând dincolo de linia vânătorilor de munte, — porneşte în marş năprasnic pentru a nu da o clipă răgaz inamicului care se retrăgea îngrozit.

Pe drumurile desfundate de ploi, mergând fără odihnă, au ajuns din urmă pe inamic care fugea în peninsula Kerci, prinzându-l în încleştarea luptelor şi nelăsându-l să se desmeticească până nu l-au aruncat dincolo de apele strâmtorii dela Kerci, în Caucaz.

La 10 Noembrie, cavaleria s'a oprit pe coasta mării, după ce îşi făcuse cu prisosinţă datoria.

Botezul unei fete din Transnistria

Zilele acestea a avut loc la Catedrala oraşului Chişinău o impresionantă solemnitate religioasă. Este vorba despre botezarea unei fetiţe din Transnistria, anume Maria Tătaru.

Ea a crescut până la vârsta de 14 ani într'un colhoz din Transnistria şi nu era botezată. Cu prilejul eliberării Transnistrei de sub jugul bolşevic, fetiţa aceasta, neavând ce face în colhoz, s'a gândit să vină în Basarabia.

Cu prilejul unor cercetări, dând peste ea d. comisar Ionescu, care constatând că fetiţa este inteligentă şi fără nici o ocupaţie, a hotărît s'o ia sub ocrotirea d-sale. Sanda Ionescu, soţia d-sale, a arătat o deosebită grijă faţă de această românca transnistriană, dându-i toată îngrijirea necesară, învăţând-o să citească româneşte şi deprinzând-o cu obiceiurile creştine. După mai multe luni s'a hotărît ca s'o boteze. Solemnitatea botezului s'a desfăşurat în catedrala Chişinău într'un cadru impresionant, naşi fiind d-na San.

MERSUL RĂZBOIULUI

Căderea Sevastopolului este cel mai însemnat fapt de arme al săptămânii ce s'a scurs. Zdrobind zi de zi, vreme de douăzeci şi cinci de zile înverşunata rezistenţă a ruşilor, înlăturând prin loviturile tunurilor de un calibru cum n'a mai existat până astăzi fortificaţiile puternice construite în acest sector încă de pe timpul „războiului Crimeei" (1853—1855) — şi distrugând prin exploziile bombelor aruncate din aeroplanele Stukas cele mai moderne cazemate, ostaşii germani şi români, într'o splendidă camaraderie de arme au dat peste cap armatele inamice grămădite în acest sector, şi care s'au luptat cu disperare, agăţându-se în mod desnădăjduit de stâncile dela Sevastopol, fiindcă ştiau că de portul acesta militar depinde faptul dacă Rusia Sovietică va mai juca vreun rol în Marea Neagră sau nu.

Nimicirea ruşilor la Sevastopol mai are şi altă importanţă. De aici înainte drumul Caucazului este deschis pentru armatele germane, deoarece nu mai există nici un fel de ameninţare din spate care le-ar putea pricinui greutăţi în executarea planului strategic.

Românii s'au bătut eroic la Sevastopol şi prin aceasta au câştigat o onoare mare în ochii aliaţilor germani şi admiraţia întregei lumi. La victorie se va ţine negreşit seamă de sacrificiile vitejilor noştri ostaşi. De pe acum România stă alături de Italia şi Japonia, în primul plan ca aliată a Marelui Reich.

Din ziua de 1 Iulie germanii au deslănţuit în sectoarele central şi sudic un atac în stil mare. Operaţiile se desfăşoară favorabil pentru aliaţi şi comuni, cetele germane anunţă de pe acum unele importante succese.

O mare importanţă au căpătat de asemeni luptele din Africa, unde generalul Rommel, avansat de curând, după cucerirea Tobrukului, la gradul de feldmareşal, a spart frontul britanic pe o mare întindere şi urmăreşte fără răgaz pe englezi, apropiindu-se repede de gurile Nilului.

Englezii au căutat să-şi facă o linie de apărare înainte de portul Alexandria, lângă localitatea El Alamein, dar şi această linie a fost străpunsă şi comunicatul Comandamentului german de Vineri anunţă că trupele germano-italiene se îndreaptă spre gurile Nilului. In acest loc va avea probabil loc o mare bătălie înainte de canalul de Suez pe care forţele Axei sunt pe cale să-l cucerească.

Pe frontul din China, japonezii continuă să fie victorioşi împotriva armatelor generalului Ciang-Kai-Seck, şi sunt pe cale să încercuiască complect trupele Ciungkingului.

Pe frontul de Răsărit, aviaţia germană continuă să fie deosebit de activă. Ea bombardează zi şi noapte cu efecte vizibile, concentrările de trupe şi instalaţiile militare ale inamicului. In sectorul central uzinele „Stalin" dela Voronej au primit lovituri grele iar portul Murmansk, dela Marea Îngheţată, a fost bombardat violent ca şi cazărmile şi fabricile de armament din Leningradul încercuit.

INSEMNĂTATEA UNEI BIRUINŢI

Trăim zile de înaltă mândrie românească. Drapelul de război românesc, alături de cel german, fluturâ pe turnul fortăreţei Sevastopol, cea mai puternică cetate din lume.

După căderea Odesei la 16 Octombrie, când viteaza armată română şi-a spus răspicat cuvântul şi după o iarnă aspră ce a suferit-o prin pustiurile Rusiei, asăzi o nouă şi mare sărbătoare vine să umple inimile noastre de buni români: Sevastopolul a căzut.

După un asediu de 25 de zile, după cum anunţă comunicatul german, prin lupte deosebit de crâncene, armata română alături de marea armată germană, a spart definitiv zăgazurile înveninate ale ultimului focar bolşevic dela Marea Neagră. Rând pe rând au căzut la picioarele ostaşilor noştri cele mai puternice forturi: Siberia, Stalin, Molotov, Gorki şi Balaclava.

Căderea Sevastopolului, cea mai mare biruinţă pentru noi dela începutul războiului sfânt, este piatra de preţ în coroana unde sunt încrustate toate victoriile neamului nostru. Pentru noi românii, cari am luptat întotdeauna şi ne-am vărsat sângele pentru libertate, această isbândă este o lovitură de moarte în coasta duşmanului cel mai periculos al României şi al Europei.

Sevastopolul care în Războiul Crimeei a rezistat asediului mai mult de 350 de zile, astăzi cade după 25 de zile de asalt neîntrerupt. Nimic nu a putut opri din loc iureşul ostaşului român, iar cum de pieptul lui s'a sfărîmat veacuri de veacuri puhoaele duşmane, şi astăzi cazematele şi culburile blestemate ale comuniştilor, s'au sfărâmat în ţăndări, lăsând loc liber iureşului Românesc spre victoria deplină....

Dela Sevastopol până la Bosfor nu sunt decât 400 km. Aici era concentrată toată flota rusească, care ameninţa în continuu Marea Neagră. Era portul maritim cel mai însemnat pe unde se alimenta toată Crimeea.

Lovitura de moarte dată bolşevicilor, va avea repercusiuni cât mai neîntârziate în mersul războiului. Drumul spre Caucaz este deschis. Deasemenea Marea Neagră este complect curată de vasele şi submarinele duşmane.

Dumnezeu a ajutat ostaşilor noştri.

Ei n'au precupeţit nimic din tot ce aveau mai scump. Au luptat ca dacii şi romanii şi au murit la porţile Sevastopolului, ca cei mai vrednici urmaşi ai lui Ştefan cel Mare.

Mareşalul Antonescu poate fi mândru de armata lui. Prin cuvântul lui, prin îndemnul lui, a sunat goarna celor mai strălucite victorii şi s'a încrustat în inima neamului nostru voinţa de a nu ceda o palmă de pământ din patrimoniul naţional.

Cei cari acum un an şi jumătate ne ameninţau mereu şi atentau la bunurile noastre strămoşeşti, acum fug şi nu ştiu unde să-şi ascundă coada veninoasă. Pumnul puternic al ostaşului nostru a ştiut să lovească mortal şi să nu ierte nimic din polita ce-o avea de plătit vrăşmaşului.

Ostaşii noştri dragi, vitejii noştri ostaşi au lăsat urme veşnice de tot ce însemnează mândrie şi vitejie românească, şi peste ani de zile când apele s'or limpezi în aşa fel încât să se zărească până'n fund diamantele, se va putea înţelege de toată lumea însemnătatea acestei strălucite biruinţi româneşti.

Constantin Salcia

Soldaţi români la rugăciune înainte de începerea luptei cu bolşevicii.

TRANSNISTRIA

Mareşalul trece în revistă soldaţii lui dragi în gara Tiraspol.

Prizonierii se adună din ce în ce mai numeroşi pe frontul Har[illegible]ov.

Gospodărie ţărănească din Ardeal

Ţărani din Năsăud

Trupe române în primele linii de luptă

Tipografia „Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice DACIA TRAIANĂ", Bucureşti, Str. Mărindar 5-7-9 — înmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti.

Tipărită la 4 VII 1942